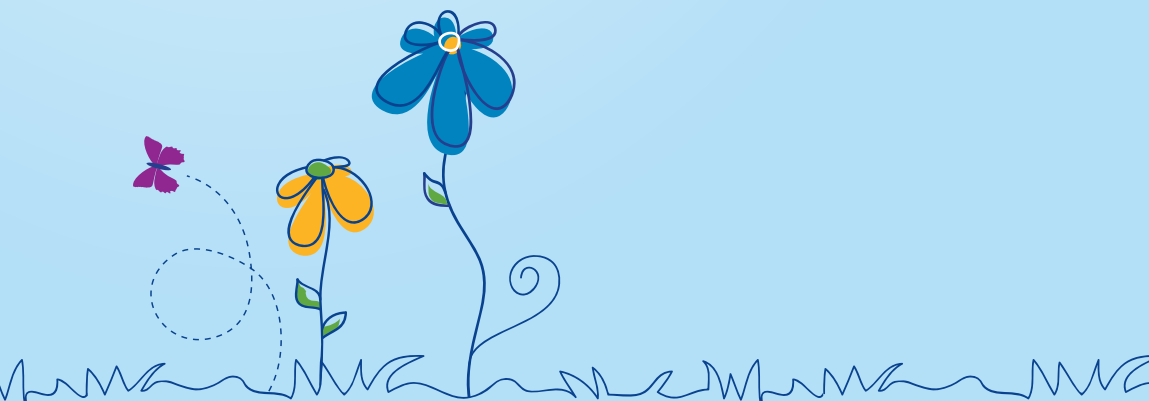

שירותי הבריאות הטובים בישראל

Three overlapping circles in shades of blue and purple. The largest circle is dark blue and contains the title text. A medium-sized purple circle overlaps its left side, and a smaller light blue circle overlaps its bottom left side.

זכויות ושירותים לחולי סרטן במכבי ובקהילה

לתשומת לבך,

המידע בחוברת זו כפוף לתנאים ולקריטריונים כמתחייב מהחוק, מהתקנות, מההוראות ומהנהלים, ובכל מקרה של סתירה או מחלוקת - לשון החוק, התקנות, ההוראות והנהלים יגברו.

מידע המופיע בחוברת ומתייחס למשרדים ולמוסדות מחוץ למכבי שירותי בריאות אינו באחריות מכבי, ונמסר באחריות גופים אלו ובהתאם לפרסומיהם.

משעמי נוחות החוברת מנוסחת בלשון זכר, אך התכנים בה מיועדים לכולם, אלא אם כן צוין אחרת.

המידע בחוברת מתעדכן מעת לעת. הנתונים נכונים למרץ 2017. טל"ח.

הנוסח העדכני ביותר של החוברת נמצא תמיד באתר מכבי באינטרנט.

תודות

ד"ר נאווה זיגלמן-דניאלי מנהלת תחום אונקולוגיה, חיה הרשקו אחות מתאמת אונקולוגית ממחוז ירושלים והשפלה, ליאת פוקס זך העובדת הסוציאלית המחוזית של מחוז ירושלים והשפלה ולכל מנהלי התחומים על התוכן, הייעוץ והליווי המקצועי.

דבר המנכ"ל

חבר יקר,

זכויות המטופל הן הליבה של מערכת הבריאות. עם מחלת הסרטן מתמודדים הן החולה והן בני משפחתו, ואנו במכבי מודעים לקשיים אלו ולצורך להתמצא בסבך הבירוקרטיה מרגע גילוי המחלה ובמהלכה. לשם כך קיבצנו בעבורך בחוברת זו את הזכויות והשירותים שאתה זכאי להם.

בחוברת מפורט המידע על הזכויות הרפואיות והזכויות המנהליות העומדות לרשות החולים במחלות קשות. כמו כן תמצא מידע על מוסדות שאינם קשורים למערכת הבריאות אך גם בהם יש לחולה זכויות, כגון הביטוח הלאומי, משרדי הממשלה ומוסדות אחרים.

החובה של מכבי כלפיך מתבטאת במתן טיפול הולם במסגרת זכויותיך על פי חוק. מכבי אף פועלת מול משרד הבריאות ומשרד האוצר על מנת להרחיב את הזכויות לחולים ולבריאים.

אני מקווה שחוברת המידע תהיה לך לעזר ותקל עליך בקבלת מלוא הסיוע הרפואי והמנהלי ממכבי וממערכת הבריאות כולה. הצוות במכבי בקיא בזכויות, ואתה מוזמן בכל עת להתייעץ ולבקש סיוע מאחד מאתנו.

רן סער

מנכ"ל מכבי שירותי בריאות

תוכן העניינים

פרק 1 - רקע

8	מחלת הסרטן
9	טיפול פליאטיבי
10	טיפול כימותרפי
12	טיפולי הקרנות
15	טיפולים ביולוגיים
16	התמודדות רגשית עם מחלת הסרטן
19	שאלות נפוצות

פרק 2 - שירותים רפואיים לחולי סרטן - מכבי שירותי בריאות

21	רופאים אונקולוגים מומחים
21	אחות מתאמת אונקולוגית
21	מוקדי יום במסגרת המוקדים לרפואה דחופה
22	רפואה ראשונית - רופא המשפחה
22	היחידה לטיפולי בית
23	מרפאת אחיות
24	אחות קש"ב בבית החולים
24	מתאמת שירות לליווי חולים במחלה קשה
24	שירותי הרווחה
25	תזונה
26	פעילויות קידום בריאות
26	פיזיותרפיה
27	קלינאיות תקשורת - אבחון וטיפול בבעיות שמיעה ודיבור
28	ריפוי בעיסוק
29	שירותי בריאות הנפש
29	המוקד המקוון "מומה"
30	מוקד מכבי ללא הפסקה

פרק 3 - זכויות לחולי סרטן - מכבי שירותי בריאות

31	קוד מחלה קשה
32	החזרים על נסיעות לבדיקות ולטיפולים
34	השתתפות בבדיקות ובטיפולים רפואיים
41	מכשירים רפואיים
44	אשפוז
46	טיפול שיניים לחולי סרטן

פרק 4 - זכויות חולי סרטן ב"שירותי הבריאות הנוספים"

52	אביזרים רפואיים
53	שירותים רפואיים
54	ביטוח סיעודי לחברי מכבי שירותי בריאות

פרק 5 - שירותים כלליים במסגרת מכבי שירותי בריאות

57	מומחי מכבי
58	קבוצת מכבי

פרק 6 - זכויות ושירותים לחולי סרטן בקהילה

63	זכויות בביטוח הלאומי
69	זכויות חולי סרטן במשרדי הממשלה
82	אגודות, עמותות וארגונים
86	גולשים ברשת - שימוש מושכל ברשת
88	מילון מונחים באונקולוגיה

דבר מנהלת תחום אונקולוגיה

אני מייחל לכך שכל החולים יחלימו ויוכלו לחזור לשגרת חיים מלאה, שמחה ובריאה.

חברי מכבי, מטפלים ומטופלים יקרים,

לפני כעשור הצטרפתי לקהילת המטפלים האונקולוגים ולקובעי המדיניות במכבי שירותי בריאות, במטרה להשמיע את קולם של המטופלים בארגון מצד אחד, ומן הצד האחר לסייע לארגון לשמור על יציבות מנהלית שתאפשר שימוש מושכל במשאבים לטובת חברי הקופה.

במהלך תקופה זו היתה לי הזכות לקחת חלק עם עמיתי בארגון במגוון תחומים ובכללם:

- פיתוח מרפאות מומחים בתחומי טיפול עיקריים באונקולוגיה בכל המחוזות
- הידוק הקשר בין רופאי המשפחה לצוות האונקולוגי
- פתיחת מכונים אונקולוגיים באסותא במרכז, בצפון ובדרום וחיזוק הקשר עמם
- ניתוב מוסדר למטפלים שותפים בקהילה, ובכללם עובדים סוציאלים, אחים ואחיות, דיאטנית, פיזיותרפיסטים ופסיכולוגים שהוכשרו לטיפול ייעודי בחולי סרטן ובבני משפחותיהם
- פיתוח שירות "מתאמת שירות אישית לחולים קשים", שמיועד ללוות חולים שמצבם הרפואי והחברתי מורכב, יחד עם בני המשפחה, לתקופה של חצי שנה
- פתיחת מוקד מקוון - מומה - לליווי של אחות לחולי סרטן בוגרים העוברים טיפולים פעילים.
- הידוק הקשר המקצועי עם יחידות טיפולי הבית וההוספס
- קידום תהליכי עבודה מול ממשקים פנים ארגוניים וחץ ארגוניים, להקלה בתהליכי אישור תרופות וטכנולוגיות שאינן תרופתיות
- עריכת מחקרים על נתוני מכבי לצורך הבנה ולימוד תהליכים שהוטמעו ולהפקת לקחים

בעת האחרונה הייתה לנו גם הזכות להשיק אתר מחקרים קליניים פעילים בישראל, בשיתוף עם האיגוד האונקולוגי הישראלי ISCORט ובעבורו. האתר נועד להקל במציאת מחקרים פעילים למטופל בהתאם לסוג הממאירות, דרגת המחלה והמטרה הטיפולית.

אנו יודעים כי במהלך המחלה וההתמודדות איתה תיתקלו בשאלות רבות ותזדקקו ליד מכוונת ולמידע רב בנושא. לכן ריכזנו בעבורכם מידע רב על זכויות ושירותים שאתם זכאים להם, ואנו מקווים שיוכלו להיות לכם לעזר במהלך כל שלבי המחלה. עם כל העשייה הרבה, אנו רק נוגעים בקצה הקרחון, ובוודאי יש עוד דברים שנוכל לעשות.

מאחלת לכם בריאות טובה,
ד"ר נאוה זיגלמן-דניאלי
מנהלת תחום אונקולוגיה

מחלת הסרטן

מחלת הסרטן הוכרזה על ידי ארגון הבריאות העולמי כמחלה כרונית. היארעות הסרטן גדלה בשל עלייה בהזדקנות האוכלוסייה, וכן בשל עלייה בגורמי סיכון כגון עישון, עודף משקל, חוסר פעילות גופנית ועוד. לשם השוואה, ישראל נמצאת בין 20 המדינות המובילות בעולם בתחלואה ובתמותה מסרטן. על פי נתוני משרד הבריאות, ב-50 השנים האחרונות מספר החולים המאובחנים בסרטן עלה פי 5. לעומת זאת, מספר המחלימים עלה פי 9.

סרטן היא מחלה מורכבת עם מאפיינים קליניים שונים ובשלבי טיפול מגוונים. רצף הטיפול בסרטן כולל הערכת סיכונים, מניעה ראשונית, איתור, אבחון, טיפול, הישרדות וטיפול בסוף החיים. תפיסת המטופל את חווית הטיפול שלו לאורך זמן היא תוצאה של זרימת מידע טובה, יחסי אנוש טובים ותיאום טוב של טיפול.

לטיפול הרב-תחומי במחלת הסרטן ערך רב, מאחר שהוא משלב עבודת צוות לטיפול רפואי שבה אנשי מקצוע מתחומי בריאות שונים שוקלים את כל אפשרויות הטיפול הרלוונטיות במטרה לפתח תכנית טיפול פרטנית מותאמת אישית לכל מטופל.

שירותי הבריאות בקהילה משמעותיים ביותר במתן תמיכה וטיפול לחולי סרטן בכל שלבי המחלה.

טיפול פליאטיבי (טיפול תומך)

טיפול פליאטיבי, על פי ארגון הבריאות העולמי, הוא גישת טיפול כוללנית שמטרתה לשפר את איכות חייהם של החולים ובני משפחותיהם המתמודדים עם מחלה המאיימת על החיים בכל שלביה. מטרת הטיפול התומך היא מניעה, אומדן וטיפול בכאבים ובתסמינים הפיזיים, הנפשיים (דיכאון וחרדה), החברתיים והרוחניים לצורך שיפור איכות החיים.

הטיפול הפליאטיבי משמעותי במיוחד בשלב שבו המחלה אינה מגיבה עוד לטיפול מרפא (קרוי גם טיפול קוראטיבי, מהמילה cure). בשלב זה הדבר החשוב ביותר הוא הקלה על הכאבים ועל סימפטומים נוספים, כגון קוצר נשימה, עייפות, עצירות, בחילות, חוסר תיאבון וקושי להירדם.

עם זאת, הטיפול התומך יכול להינתן גם במקביל לטיפול אונקולוגי פעיל כמו כימותרפיה או הקרנות, ואז מטרתו לסייע למטופל להמשיך בחיי היום-יום באיכות החיים הטובה ביותר שניתן.

בין העקרונות החשובים של הטיפול הפליאטיבי נכללת אספקת מערכת תמיכה ותקשורת קרובה וטובה המיועדת להקל על בני המשפחה להתמודד עם הטיפול בחולה במהלך מחלתו, וללוותם אחרי מותו.

טיפול פליאטיבי ניתן על ידי צוות רב-מקצועי הכולל לפחות רופא, אחות ועובדת סוציאלית. הוא ניתן בהתאם לצורכי החולה ובני משפחתו בבית, בבית החולים או בהוספיס.

בישראל קיימים שירותים פליאטיביים בבתי חולים ובקהילה.

מידע על השירותים *
באתר של העמותה לטיפול תומך
www.palliative.org.il

טיפול כימותרפי

טיפול כימותרפי הוא טיפול הניתן באמצעות מגוון רחב של תכשירים כימיים הכוללים מספר גדול של תרכובות כימיות שנועדו לעצור את ההתחלקות של התאים הסרטניים. כימותרפיה יכולה להינתן כתרופה בודדת או בשילוב כמה תרופות. הטיפול יכול להינתן בעירוי דרך הווריד או דרך הפה. בעבר, מרבית התרופות היו ממשפחת "ציטוטוקסיקה", שהם רעלים כנגד הסרטן וכיום התווספו אליהם תרופות ביולוגיות מרובות עם מנגנון פעולה ייחודי לגידול.

מה אפשר לעשות בזמן הטיפול?

בהגיעך בבוקר למכון האונקולוגי תעבור בדיקת דם - ספירת דם. אם הבדיקה תקינה יוזמנו בעבורך מבית המרקחת של בית החולים תרופות שאתה צריך לקבל. לפני מתן טיפול כימותרפי יינתן לך עירוי הכנה הכולל תרופות נגד בחילות והקאות ולעיתים כנגד אלרגיה. הטיפול עצמו נמשך כמה שעות, תלוי בסוג הטיפול. בעת קבלת הטיפול אפשר לקרוא, להאזין למוזיקה, לצפות בטלוויזיה, לבצע תרגילים של דמיון מודרך ולשוחח עם המלווה או איש הצוות.

האם לבוא עם מלווה?

רצוי ואף מומלץ לבוא עם מלווה. הוא יסייע לך בהסעה למכון ובחזרה, ישהה אתך בזמן הטיפול, יתמוך בך ויחזק אותך, ויסייע בכל הנושאים המנהליים. לאחר הטיפול אתה עלול לחוש עייפות ותשישות, ולכן רצוי שיהיה מי שיוכל לסייע לך בבית בטיפול אישי, בהכנה ובהגשת מזון ומשקה, בטיפול בילדים קטנים ועוד.

האם הטיפול הכימותרפי כאוב?

הטיפול עצמו אינו אמור לכאוב. אם בעת קבלת העירוי אתה חש כאבים, חשוב לדווח לאחות במכון.

האם אפשר להמשיך בפעילות הרגילה בתקופת הטיפול הכימותרפי?

בדרך כלל אפשר להמשיך בפעילות השגרתית בתקופת הטיפול. יתרה מכך, חשוב להמשיך בפעילות כגון עבודה, פגישות עם חברים ופעילות גופנית מבוקרת. עם זאת, בימים הראשונים שלאחר הטיפול ייתכן שתחוש חולשה ועייפות. כל מטופל מגיב באופן שונה לטיפול, לכן עליך להיות קשוב לתחושותיך.

כיצד מושפע התיאבון?

התכשירים הכימיים עלולים לגרום לבחילות ולהקאות, לפגוע בתיאבון ובחוש הטעם, להופעת פצעים וכיבים בחלל הפה, בעיקר בימים הראשונים שלאחר הטיפול. התרופות הניתנות כיום נגד בחילות והקאות יכולות לסייע להתגבר על תחושות אלו.

מון תופעות הלוואי השכיחות?

מכיוון שהחומרים הכימיים עוצרים התחלקות של תאים, גם רקמות נוספות בגוף, בעיקר אלו שמתחלקות מהר, עלולות להיפגע. במצב זה עלולים להיווצר תסמינים של מערכת העיכול כמו בחילות והקאות, שלשולים או עצירות, ותסמינים נוספים כגון נשירת שיער, יובש ופצעים בפה, חולשה ועייפות, השפעות על מערכת המין ושינויים בערכי ספירת הדם. כמה מן התרופות גורמות לפגיעה בקצות העצבים, ולכן לתחושת נימול בגפיים. בנוסף, יש תופעות לוואי ספציפיות לתכשירים השונים. רוב התסמינים כגון בחילות והקאות, פגיעה במערכת החיסון, עייפות ותשישות נעלמים עם סיום הטיפולים, ותסמינים אחרים, כגון תחושת נימול בגפיים ונשירת שיער, נעלמים כמה חודשים לאחר סיום הטיפול. כאמור, כל מטופל מגיב בצורה שונה לטיפולים הכימיים.

כיצד אפשר להקל על הסימפטומים?

- להקפיד על שתייה מרובה, עדיף משקאות עתירי קלוריות, בכמויות קטנות ולעיתים קרובות
- להתייעץ עם דיאטנית לצורך התאמת תזונה, ולקבל ממנה ייעוץ וליווי
- לטפל בהיגיינת הפה על מנת למנוע פצעים וכיבים בפה ולאורך מערכת העיכול
- לעסוק בפעילות גופנית מבוקרת ומתונה כגון הליכה. פעילות גופנית תמנע את תחושת העייפות והתשישות שמטופלים חשים לאחר טיפולים כימותרפיים
- להימנע מחשיפה לשמש. מסיבה זו רצוי לבצע את הפעילות הגופנית בשעות הבוקר המוקדמות או הערב

אילו סימפטומים מחייבים פנייה דחופה לצוות המטפל?

- חום מעל 38 מעלות
- פריחה על העור
- כתמים אדומים או כחולים על העור
- כאב חריף מהרגיל
- קוצר נשימה
- שלשולים - יותר מ-6 פעמים ביום
- הקאות מרובות הנמשכות יותר מ-24 שעות לאחר הטיפול

טיפול הקרנה

טיפול בקרינה, או רדיותרפיה, הוא שימוש בקרינה מייננת בעלת אנרגיה גבוהה שנועדה להרוס את הגידול הממאיר. הקרינה המייננת חודרת לתאים הממאירים וגורמת לפגיעה בהם.

הטיפול בקרינה מזכיר צילום רנטגן שגרתו ואינו מכאיב. התאים הבריאים מתאוששים לאחר מנות קטנות של קרינה, ולכן לאחר סדרת טיפולים של כמה שבועות אפשר להשמיד את תאי הסרטן בהדרגה, מבלי לגרום לתאים הבריאים נזק לטווח ארוך.

כדי להפחית את הנזק לתאים הבריאים, הטיפול בקרינה מתבצע רק לאחר תכנון מדוקדק, שמטרתו לכוון את מלוא מנת הקרינה לתאי הגידול הסרטני ולמנוע חשיפה של תאים בריאים למנות גדולות של קרינה.

מהן תופעות הלוואי השכיחות?

במהלך הטיפול עלולות להופיע תופעות לוואי הנובעות לרוב מ"כוויה" באזור המוקרן, אך לרוב הן זמניות וחולפות בתוך שבועות אחדים מסיום הטיפול. יש סיכוי קטן שהטיפול בקרינה יגרום לתופעות לוואי ארוכות טווח. לעיתים, מתפתחת בעקבות הקרינה עייפות שיכולה להימשך מספר חודשים. מטופלים רבים אינם חווים תופעות לוואי מהקרינה. לכן, התחושות האישיות הן הקריטריון הטוב ביותר למידת החומרה של תופעות הלוואי. מרבית המטופלים מסוגלים להמשיך לנהל אורח חיים רגיל במשך תקופת הטיפול בקרינה - שמירה על מסגרת העבודה, חיים חברתיים ועוד. יש מטופלים הזקוקים למנוחה רבה יותר, בשל העייפות שנגרמת מהטיפול.

מתי ניתן הטיפול בקרינה?

הטיפול בקרינה ניתן במהלך ימי השבוע, בהתאם למינון שקובע הרופא המטפל. משך מתן הקרינה עצמה קצר מאוד, אך לטכנאי הקרינה נדרש זמן רב כדי למקם במדויק את מכשיר הקרינה באזור המתאים. השהייה בחדר הטיפול נמשכת לרוב 5-20 דקות, ומתן הקרינה עצמה אורך 1-5 דקות, בהתאם לסוג הטיפול ולמכשיר. סדרת טיפולים כוללת לרוב 25-35 פגישות, הנמשכות על פני 5-7 שבועות. טיפולים בקרינה אינם ניתנים בסופי שבוע ובחגים, למעט מקרים דחופים.

תכנית הטיפול

לפני תחילת הטיפול יש צורך בתכנון הטיפול ובסימון האזור שאליו תכוון הקרינה. תהליך התכנון נקרא סימולציה - הדמיית הטיפול טרם השימוש במכונות הקרינה. הסימולציה נעשית באמצעות מכשיר מיוחד שנקרא סימולטור או CT סימולטור -

מכשיר שבעזרתו מצלמים את האזור המטופל, כדי להבטיח את דיוק מקום הקרינה. תכנית הטיפול אישית, ומותאמת בנפרד לכל מטופל. לעתים נדרשות לתכנון הטיפול עוד בדיקות עזר, כגון צילומי רנטגן נוספים. בתום המדידות הנחוצות טכנאי הטיפול יסמן על העור באמצעות עט סימון או יוד מיוחד את האזור שבו יינתן הטיפול, אין להסיר את הסימון עד לסיום הטיפול, כדי להבטיח שהקרינה תינתן תמיד באותו מקום. יש אפשרות לסמן את האזור באמצעות קעקוע נקודות קטנטנות, כמעט בלתי נראות, על העור. נקודות אלו ישמשו למיקום שדות הקרינה בטיפול היום-יומי.

המלצות

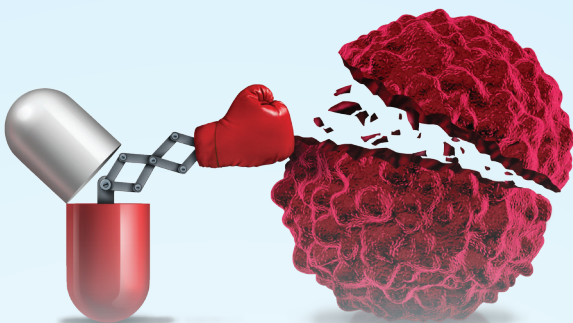
ביום הסימון רצוי להגיע בבגדים נוחים, עדיף חולצה ומכנסיים או חולצה וחצאית. מומלץ להצטייד במכשיר להאזנה למוזיקה בזמן ביצוע פעולת הסימון. במהלך סדרת הטיפולים יש לשמור על משקל קבוע, לכן חשוב להקפיד על תזונה מאוזנת. אם אתה זקוק לסיוע בתכנון ארוחותיך פנה לדיאטנית.

איך ניתן הטיפול בקרינה?

הטיפול מתבצע באמצעות מכשיר המפיק קרינה בעלת אנרגיה גבוהה. רוב הטיפולים במכון האונקולוגי ניתנים במאיץ קווי. זהו מכשיר היוצר אלומת קרינה עם גבולות חדים שיש לה כושר חדירות רב לעומק הרקמות וקצב קרינה מהיר המאפשר משך טיפול קצר. בצורה זו הקרינה הנספגת בעור קטנה, ולכן הסיכון לנזק ולכוויות בעור הוא מזערי. ההחלטה על סוג המכשיר בטיפול בקרינה היא חלק מתכנית הטיפול.

הטיפול הקרינתי

בחדר הקרינה יש מיטת טיפול ומאיץ קווי. לקבלת הטיפול תתבקש לשכב על מיטת הטיפול בתנוחה דומה לזו ששכבת בה במהלך הסימון. המאיץ הקווי יכוון לאזור שסומן. כיוון המאיץ הקווי נמשך לעתים יותר זמן רב מהטיפול עצמו, אך זהו תהליך חשוב ביותר. כשיסיים טכנאי הטיפול למקם את שדה הקרינה, הוא ייצא מהחדר ויפעיל את המאיץ הקווי. במשך זמן זה, האורך כמה שניות, ישגיח עליך טכנאי הטיפול באמצעות טלוויזיה במעגל סגור. כשיינתן הטיפול לא תחוש דבר. חשוב לא לזוז במהלך הטיפול, אך אפשר לבלוע רוק ולנשום באופן רגיל. טיפול בקרינה אינו גורם לך לפלוט קרינה רדיואקטיבית, שכן מקור הקרינה נשאר במכשיר. לכן במהלך הטיפולים ולאחר סיומם אפשר לשהות בביטחון גמור בחברת אנשים, כלל ילדים ונשים בהיריון.

מהן תופעות הלוואי השכיחות?

טיפול בקרינה עלול להיות מלווה בתופעות לוואי כלליות ומקומיות. עם זאת, מטופלים רבים מדווחים שלא חשו כלל בתופעות לוואי במהלך מתן הקרינה, ואחרים דיווחו על תופעות לוואי זמניות שחלפו בתום הטיפול.

תופעות הלוואי שונות בהתאם לסוג האיבר המוקרן ולשנוי בטיפול הקרינה עצמו באברים השונים:

- עייפות המלווה בתשישות גדולה מהרגיל. אם אתה מרגיש שינוי במידת העייפות או התפקוד, דווח לצוות המטפל.
- שינויים על פני העור באזור המוקרן - יש אנשים המפתחים תגובה בעור בעקבות הטיפול בקרינה. דרגת התגובה משתנה מאדם לאדם, ומאזור טיפול אחד למשנהו. עם זאת, יש אנשים שאינם מפתחים כל תגובה עורית. התגובה על העור אינה מידית, אלא מופיעה לאחר כמה שבועות של טיפול. אם אתה מבחין בתגובה על פני העור, מכל סוג שהוא - חום, שינוי צבע, גרד, יובש - דווח לצוות המטפל. טיפולי קרינה אינם גורמים לנשירת שיער, מלבד מקרים שבהם הקרינה מתבצעת לאזור הראש. שער בית השחי נושר כשהקרינה מתבצעת באזור השד ובית השחי.
- הקרנות לאזור ראש צוואר - כאבי גרון, צרידות, קושי בדיבור, יובש בעור או ריבוי הפרשות, הפרשת רוק מופחתת, שינוי בטעם ופצעים בפה, כאב או קושי בבליעה.

לאחר סיום הטיפול

כאמור, לטיפול עלולות להיות תופעות לוואי שנמשכות גם כמה שבועות לאחר הטיפול. עם זאת תתחיל לחוש בהדרגה ש"חזרת לעצמך". חשוב להמשיך לנוח ולאכול היטב. האחות במכון תעמוד אתך בקשר בתקופה של השבועיים שלאחר הטיפול. בתום השבועיים יש להזמין תור לביקור אצל הרופא המטפל. אם תתעורר בעיה, רצוי להקדים את התור.

טיפול ביולוגי

טיפול ביולוגי הוא מונח המתייחס לטיפול המתבסס על מאפיין "ביולוגי" של הגידול. הטיפולים הביולוגיים המוכרים ביותר הינם טיפולים הורמונליים המתבטאים בקולטני המין כגון קולטני אסטרוגן. בשנים האחרונות התפתחו טיפולים שנועדו לחסום גידולים עם מאפיינים ביולוגיים מוגוונים, חלקם ניתן כתכשירים החוסמים תהליכים של העברת מסרים בתוך התא ובין התאים, חלקם מכוונים לעצירת שגשוג של יצירת כלי דם בגידול, חלקם מתערבים בתפקוד המערכת החיסונית ומחזירים לגוף את היכולת לזהות ולתקוף תאי סרטן, כאילו היו פולשים זרים.

יש כמה סוגים של טיפולים ביולוגיים, לפי קבוצות של תרופות ביולוגיות:

מעכבי גדילה סרטנית

על מנת לגדול ולהתחלק, תאי סרטן "מתקשרים" זה עם זה באמצעות סיגנלים כימיים. מעכבי גדילה סרטנית מפריעים לתהליך זה, ומשפיעים בכך על יכולת הסרטן להתפתח.

מעכבי אנגיוגנזיס

כדי שיוכל להתפתח, גידול סרטני מפתח מערכת כלי דם ענפה. מעכבי אנגיוגנזיס מתערבים בהתפתחות כלי דם אלו, ובכך מונעים את אספקת הדם, החמצן והמרכיבים הנוספים שנחוצים לגידול לצורך התפתחות.

נוגדנים חד-שבטיים

אחת הדרכים שבהן גופנו נלחם בזיהום היא על ידי יצירת נוגדנים, שעוזרים למערכת החיסון לזהות זיהום במקרה של חשיפה חוזרת ולהתמודד אתו במהירות. אפשר לייצר נוגדנים במעבדה ולהשתמש בהם לטיפול בסרטן.

חיסונים

מטרתם של חיסונים בדרך כלל היא לעורר את מערכת החיסון לזהות בגוף תאים "זרים", כגון בקטריות ונגיפים, ולהילחם בהם. רופאים ומדענים מנסים כיום לפתח חיסונים שיעוררו את מערכת החיסון לזהות ולהרוס תאים סרטניים.

התמודדות רגשית עם מחלת סרטן

מחלת הסרטן מכוננת מצב דחק אקוטי או מצב דחק כרוני מתמשך. הדחק הגלום במחלה קשור במשמעויות הישירות של מחלת הסרטן כפי שהאדם החולה מפרש אותן, ועלול לכלול אסוציאציות של ירידה בתפקוד, הסתגלות לסגנון חיים אחר, שינויים במערכת המשפחתית, אבדן עצמאות, חרדות ופחדים.

בהתמודדות עם המחלה אפשר לצפות לכמה מאפיינים רגשיים:

● **הלם**

עם היוודע דבר המחלה החולה ובני משפחתו מצויים בשלב ההלם, המאופיין בחרדה, חוסר אונים, אשמה כלפי מישהו או כלפי עצמו והכחשה. ההלם הוא תגובה חיונית והכרחית בתהליך ההתמודדות.

● **אבל**

לאחר שלב ההלם מופיעות תגובות המאפיינות אבל. יש אנשים החווים צער רב וחשים תחושות כגון פניקה, סיוטי לילה, הזעה, כאבי ראש והקאות. זהו שלב של התאבלות על אבדן הבריאות, על מה שהיה בעבר.

● **הסתגלות**

שלב שבו החולה ובני משפחתו מתחילים להתארגן מחדש סביב השינוי שחל בעקבות גילוי המחלה, ומוצאים משמעות מחדש: מגלים כוחות שלא הכירו בעצמם, תכונות שמועצמות, מערכות תמיכה חדשות ועוד. מדובר בתהליך מעגלי שבו כל שינוי במצב המחלה עלול לעורר מחדש את התגובות הראשוניות האלה.

גורמים המשפיעים על התגובות הרגשיות של החולה:

● **המערכת המשפחתית**

למחלה של אחד מבני המשפחה יש השפעה משמעותית על שאר בני המשפחה, בהיבטים שונים: איזון רגשי, מצב כלכלי, חלוקת תפקידים בבית ופעילות חברתית.

● **מערכת חברתית/תרבותית**

לרקע התרבותי של החולה ובני המשפחה בהקשר של התייחסות למחלת הסרטן, תפיסת המחלה, דעות קדומות על המחלה ועוד יש השלכות רגשיות משמעותיות המשפיעות על התגובה הרגשית.

● גורמים אישיותיים של החולה עצמו

יכולת התמודדות בעבר עם משברים, תפיסת העצמי, מוטיבציה להתמודדות עם מחלה, מין, גיל ועוד.

כל שלב של המחלה מאופיין בהתמודדות הייחודית לו:

בשלב האבחנה החולה ומשפחתו עלולים לחוות מגוון תחושות - מהצפה רגשית ובלבול, חרדה לשמע האבחנה ומשמעותה וקושי בקבלת האבחנה, ועד כדי ניסיון להפחית מחומרתה ורצון להכחישה ("אולי זה רק חלום רע", "אולי יש טעות באבחנה"). בהמשך עלולות להופיע תחושות של אבל, דיכאון, חרדה, וכן חוסר אונים והפרעות בריכוז, בשינה ובאכילה. שאלה משמעותית בשלב זה תהיה "למה זה קרה דווקא לי?". כל התופעות האלה עשויות להתקיים בד בבד עם חיפוש פתרונות אצל רופאים מומחים, חוות דעת נוספות, חיפוש טיפולים מיוחדים ומידע נוסף.

שלב קבלת הטיפול (ניתוח, טיפול כימותרפי או הקרנות) - עלול להיות מאופיין בחרדה, שכן בחירת טיפול מסוים מפחיתה חרדה מצד אחד, ומצד אחר מעוררת חרדה מתופעות הלוואי הצפויות המתלוות לטיפולים השונים. בשלב זה ייתכן מצב רוח ירוד עד דיכאון, צער על פגיעה בשלמות הגוף והשינויים שעלולים להתרחש במראה החיצוני, פגיעה בדימוי העצמי ואבדן הביטחון בגוף. בנוסף על כך, לעתים ירידה בתפקוד בעקבות הטיפולים או סביב ההתמקדות בהחלמה מניתוח או טיפולים עלולה להביא להזנחת תפקידים אחרים (עבודה, מסגרת משפחתית) וליצור תחושות דכדוך ורגשות אשם כלפי הסביבה. ומנגד - עיסוק רב במיציא זכויות חיוניות (כגון ביטוח לאומי).

בשלב סיום הטיפול הפעיל והמעבר למעקב רפואי קיים עיסוק בתיאום הטיפול, חזרה לחיים לצד ההחלמה, השלמה וקבלת המחלה והתמקמות מחדש. בנוסף, עולות שאלות בנוגע להתמודדות עם תגובות הסביבה, שלעתים יכולות לגרום לאכזבה ותסכול, לפנקסנות או להכרת תודה. בשלב זה מסתמנת פניות גבוהה יותר לקבלת טיפול נפשי תומך - פרטני או קבוצתי.

שלב הרמיסיה (נסיגת המחלה) מאופיין בחזרה לתפקוד במסגרות החיים שקדמו למחלה. לעתים נוצרים שינויים בתחומי החיים השונים ואף עולות שאלות קיומיות ורוחניות כגון משמעות החיים, חרדה ופחד מחזרת המחלה, וכן התמודדות עם שאלת המוות לצד רצון למצות את החיים.

שלב חזרת המחלה, הישנותה או התפשטות גרורות עלול להיחווות מבחינה רגשית באופן קשה יותר משלב האבחנה הראשונה - המהלך כבר מוכר ויכול לעורר קשת תגובות, מתשישות, חוסר רצון להילחם ואבדן תקווה וייאוש ועד ניהול "קרב" על החיים.

בשלב סוף החיים אין צורך בקבלת החלטה על אופן המשך הטיפול, אלא על האופן שבו החולה, בתמיכת המשפחה, מעוניין לסיים את חייו. לכן שלב זה מאופיין בחרדת נטישה, חשש של החולה להוות נטל על הסובבים אותו, חשש לאבדן הכבוד העצמי ולאבדן שליטה. בשלב זה נעשות הכנות לפרידה - סיכום חיים, צוואה משפטית או צוואה רוחנית.

מחקרים מצאו קשר בין הסתגלות נפשית וחברתית לבין שיקום והחלמה. לכן התערבות פסיכו-סוציאלית עשויה להפחית את המצוקה הרגשית והנפשית של חולי סרטן בכל שלבי המחלה.

הידעת

כיצד לנהוג בשלבים הראשונים לאחר שמתגלה מחלה אונקולוגית?

- חשוב לזכור שבמקרים רבים אפשר לרפא את המחלה או לחיות עמה
- לפגישה הראשונה עם הרופא מומלץ להגיע עם מלווה
- זכותו של המטופל להעלות את כל השאלות המטרידות בפני האונקולוג ולקבל פרטים על סוג המחלה, השלב, אפשרויות הטיפול וכל שאלה מטרידה אחרת
- לקראת הפגישה הראשונה עם הרופא מומלץ להכין רשימה של שאלות ולהביא אתכם את הדף לפגישה
- חשוב לבחון מה מתאים לחולה - לדעת הרבה מידע על המחלה או להתרחק ממידע בשלב הראשוני ולמנות מישהו אחר שיקבל את כל המידע הנחוץ?

האם כדאי לספר לילדים הצעירים שלי על גילוי המחלה?

חשוב ורצוי לספר לילדים על גילוי המחלה. לכל ילד הזכות לדעת על דברים המשפיעים על משפחתו. ילד ירגיש שמשוהו אינו כשורה או שהוא עלול לשמוע את האמת במקרה מאדם אחר שאינו ההורה שלו. אם מסתירים מידע מהילד, הוא עלול לפתח מערכת חששות ודמיונות שעלולים להיות מפחידים יותר מהמציאות. כמובן, יש להתאים את אופן המידע וסוגו לגיל הילד.

אני בוכה כבר כמה ימים רצוף מאז האבחון. משהו לא בסדר איתי?

התגובה שלך היא תגובה נורמלית לחלוטין למצב קשה וטראומתי.

אני מעוניין לקבל חוות דעת נוספת, אבל אני חושש שהרופא המטפל בי לא יקבל זאת ברוח טובה, מה לעשות?

קבלת חוות דעת שנייה היא זכות מקובלת ולגיטימית ביותר, בפרט כאשר מדובר במחלה קשה וכשיש אפשרויות טיפול שונות. אל תחשוש לדבר על כך עם הרופא המטפל בך, ועדיף שהוא יצייד אותך במכתב המסכם את מצבך הרפואי, המיועד לרופא שעמו אתה מתכוון להתייעץ. אין זה מומלץ, אך תוכל לפנות לחוות דעת נוספת גם ללא שיתוף הרופא שלך בצעד הזה.

האם כדאי לי להמשיך לעבוד בזמן הטיפולים?

כל אדם מגיב באופן שונה לטיפולים. חשוב להיות קשוב לגוף ולצרכים הפיזיים והרגשיים. חשוב גם שכל אדם יבחן מה מסייע לו להתמודד באופן יעיל מבחינה רגשית בתקופה זו. יש אנשים שיעדיפו להמשיך לעבוד, ויש כאלה שיעדיפו להפחית או להפסיק את עבודתם.

בקשת התחייבות ("טופס 17")

התחייבות כספית (טופס 17) היא אישור על כך שמכבי תממן שירותים שאינם **במתקניה, כדוגמת אשפוז ובדיקות במרפאות חוץ:**

- ביקור בחדר מיון - בקשה להתחייבות עם הפניה של רופא או בלעדיה ובלבד שהביקור במיון קשור למחלה.
- בדיקת רופא במרפאת חוץ - לצורך בדיקת רופא בלבד, במרפאות חוץ של בית חולים ציבורי או של אסותא.
- טיפול או בדיקה בבית חולים ציבורי או אסותא - לצורך טיפול או בדיקה, המתבצעים בבית חולים ציבורי או באסותא, פרט לבדיקות CT, MRI וכל סוגי המיפויים.
- אשפוז מתוכנן מראש (אלקטיבי) שלא לצורך ניתוח - עבור אשפוז לקראת בדיקה או טיפול אשר מועדו ידוע ונקבע מראש.
- ניתוחים בבתי חולים ציבוריים (לא כולל את אסותא) - אין מדובר בניתוחים פרטיים. ניתוחים בבתי חולים ציבוריים יתבצעו ללא תשלום השתתפות עצמית.
- ניתוחים בבתי חולים פרטיים על ידי מנתח פרטי (שאינו רופא מכבי) - ניתן לחברי "מגן זהב" ו"מכבי שלי" בלבד.

הגשת בקשה להתחייבות

- דרך המרכז הרפואי - אפשר להגיש את המסכים הנדרשים (מכתב רפואי, הזמנה וכדומה) ישירות למשרד או באמצעות הפקס/מייל של המרכז הרפואי. את הפקס/דואר אלקטרוני, נמצא במדריך השירותים.
- דרך אתר מכבי ב"אונליין" - מענה יינתן בתוך 5 ימי עבודה:

- דרך האפליקציה של מכבי בטלפון החכם. מענה יינתן בתוך 5 ימי עבודה.

שירותים רפואיים לחולי סרטן

רופאים אונקולוגים מומחים

לרשות חברי מכבי עומדים רופאים אונקולוגים בכירים המוכרים בקהילה הרפואית כמומחים במגוון תחומים: אונקולוגיה כללית, גידולי סרטן השד, גידולי ריאה, גידולי מערכת העיכול, ממאירויות ראש וצוואר, אורו-אונקולוגיה, גינקו-אונקולוגיה, אונקו-גריאטריה, רדיותרפיה ומלנומה.

הרופאים האונקולוגים המומחים נותנים ייעוץ אישי על מגוון אפשרויות הטיפול, שימוש בתרופות חדישות, הפניה מסודרת לטיפולים אונקולוגיים במכוני טיפול ייעודיים ובהם גם אסותא, וליווי המטופל במהלך הטיפולים. רשימת הרופאים האונקולוגים זמינה במדריך השירותים של מכבי באינטרנט.

אחות מתאמת אונקולוגית

אחיות ואחים מתאמים לתחום האונקולוגיה פועלים בכל מחוז, ומהווים את הכתובת הרפואית המרכזית בעבור החולים ובני משפחותיהם. תפקידי האחות המתאמת:

- תיאום קשר עם גורמים מקצועיים בקהילה ובבתי החולים
 - תמיכה בהתמודדות עם המחלה
 - סיוע והדרכה בהתמודדות עם תופעות הלוואי של הטיפולים
- רשימת האחיות המתאמות נמצאת באתר מכבי:
שירותים וזכויות << איתור זכויות >> כל הזכויות בנושא אונקולוגיה

מוקדי יום במסגרת המוקדים לרפואה דחופה

במוקדי מכבי לרפואה דחופה ניתנים לחולי סרטן טיפולי יום וטיפול תומך בסמוך למקום מגוריהם. מדובר בטיפולים כגון עירוי נוזלים, וכן טיפולים מחזקי עצם, זריקות תת-עוריות וטיפולים ייעודיים מסוימים. הטיפול הרפואי במוקדי היום ניתן בהשגחת רופא פנימי או רופא משפחה. יש להצטייד במסמך רפואי ובו מידע על טיפול תרופתי עדכני.

רפואה ראשונית - רופא המשפחה

מכבי שירותי בריאות רואה ברופא המשפחה גורם המרכז בעבור החבר את כלל המידע על מצבו הרפואי. לרופא המשפחה יש ידע מקצועי להפנות לאבחון הנכון ולהעניק טיפול מקצועי מותאם, תוך כדי היוועצות מקוונת עם רופאים מקצועיים אחרים. מומלץ תמיד להתייעץ עם רופא המשפחה לפני פנייה לגורם מקצועי אחר, כדי שיוכל לכוון ולהפנות לגורם המתאים ביותר, לאור היכרותו את מצב בריאותו של החבר. מומלץ לשמור ככל האפשר על קשר רצוף ומתמיד עם רופא משפחה אחד המכיר את החבר ואת משפחתו ואת ההיסטוריה הרפואית, ולעודד את המומחים באונקולוגיה לשלוח אליו סיכומי מחלה וסיכומי טיפול עדכניים. בהקשר זה, תפקידו של רופא המשפחה לטפל בתופעות הלוואי שעלולות להופיע בעקבות הטיפול, ובתופעות נוספות כגון כאב או מצב רוח ירוד. הוא גם הכתובת לבקשות, שאלות, העברת תוצאות בדיקות והבהרות, מתן מידע וכדומה.

 מומלץ להתכונן לביקור אצל רופא המשפחה: להכין שאלות המעסיקות אותך ושתרצה לשאול את הרופא או להתייעץ אתו.

היחידה לטיפול בית

חולי סרטן שמפאת מצבם הרפואי מרותקים לביתם ואינם יכולים לקבל שירות רפואי במרפאות מכבי וכן חולים במצב סופני המעוניינים לקבל טיפול תומך בביתם זכאים לטיפול רפואי בבית. הטיפול ניתן על ידי צוות רב-מקצועי של היחידה לטיפול בית, הכולל רופא, אחות, עובדת סוציאלית, פיזיותרפיסט, מרפאה בעיסוק, קלינאית תקשורת ודיאטנית.

במסגרת הטיפול הביתי אפשר לקבל את השירותים הרפואיים האלה:

- טיפול באיזון סימפטומים כמו כאב, בחילות והקאות
- עירוי נוזלים
- מתן הזנה תוך-ורידית ומתן אנטיביוטיקה תוך-ורידית על פי הנחיית הרופא המטפל

שירותים אלו ניתנים באמצעות חברות שיש להן הסכם עם מכבי. נציגיהן מדריכים את המטופל ואת בני משפחתו במתן הטיפול הרפואי והסיעודי בבית. השירות אינו כרוך בתשלום; את ההפניה ליחידה לטיפול בית נותן רופא המשפחה בקהילה.

מרפאת אחיות

לשירותך מרפאות אחיות בכל אחד מהמרכזים הרפואיים של מכבי. השירותים הניתנים לחולי סרטן על ידי אחיות מומחיות במסגרת מרפאות האחיות:

- טיפול בצנתרים (קטטרים) מרכזיים מסוג מיד-ליין, פיק-ליין, היקמן או ברויאק
- טיפול בפצעים קשי ריפוי
- טיפול תרופתי תוך-וריד או תוך-שרירי על פי הנחיה רפואית
- הדרכה, טיפול ומעקב למטופלים החולים בסרטן במערכת העיכול או במערכת השתן וזקוקים לסטומה
- הדרכה ומעקב לאיזון סימפטומים כגון כאבים, בחילות והקאות

שירותים נוספים במרפאת האחיות

- קידום בריאות, מניעה וגילוי מוקדם - הדרכה לאורח חיים בריא ומניעת מחלות; גילוי מוקדם של גורמי סיכון לסרטן, כגון עישון.
- ניהול הטיפול במחלות כרוניות כגון סוכרת, מחלות לב ויתר לחץ דם, הכולל אומדן, תיאום, הדרכה, טיפול סיעודי, ייעוץ, מעקב, הפניה לגורמים מקצועיים רלוונטיים וטיפול בבית החבר על פי הצורך
- ניהול הטיפול בפצעים כמו פצעי לחץ, כיבים, כוויות ופצע ניתוחי
- טיפולים דחופים: טיפול בטרומבה, אינהלציות, מצבים לבביים, זריקות להקלת כאב וכדומה
- מתן חיסונים למניעת מחלות
- זיהומיות - דלקת כבד נגיפית, דלקת ריאות, שפעת וכדומה
- ניטור לב - בדיקת אק"ג, הולטר לב והולטר לחץ דם

אחות קש"ב בבית החולים

אחות הקש"ב היא הגורם המקצועי מטעם מכבי בבתי החולים, תפקידה:

- קליטת חברי מכבי המאושפזים בבתי החולים
- בקרת איכות הטיפול והשירות הרפואי הניתן לחבר במהלך האשפוז
- אחריות לבניית תכנית שחרור של החבר לקהילה
- תיאום שחרור החבר מבית החולים לאשפוז במוסד או בבית חולים לאשפוז המשכי.

אחות הקש"ב יוזמת קשר עם החבר המאושפז. במידת הצורך ניתן ליצור קשר עם אחות הקש"ב במשרד "מכבי" בבתי החולים.

מתאמת שירות אישית לליווי חולים במחלה קשה

מכבי מציעה ליווי מנהלי לחולים קשים באמצעות מתאמת אישית. המתאמת מסייעת למטופל ולרופא המטפל שלו לקדם נושאים מנהליים שבהם נדרשים הכוונה וסיוע, כגון הפקת התחייבויות, סיוע בתיאום תורים למכונים ובדיקות, מידע על זכויות ותיאום קשר עם גורמים מקצועיים נוספים על פי הצורך.

שירותי הרווחה - עבודה סוציאלית

העובדים הסוציאליים במכבי, במרכזים הרפואיים וביחידות לטיפול בית עומדים לשירותך בנושאים האלה:

- סיוע לחולה ולמשפחתו בהתמודדות עם קשיים רגשיים-אישיים ומשפחתיים המתעוררים עקב החולי, בכל שלבי המחלה
- מתן מידע וסיוע במיצוי זכויות
- תיווך לשירותי טיפול במכבי ובקהילה
- הכנת החולה ומשפחתו לטיפול רפואי
- הדרכה לשינוי אורחות החיים, למניעת סיבוכי מחלה ולקידום בריאות החולה

הפנייה לעובד סוציאלי אינה כרוכה בתשלום ואינה דורשת הפניה. פגישה עם עובד סוציאלי במרכז הרפואי הקרוב למקום מגוריך יש לתאם באמצעות מוקד מכבי ללא הפסקה *3555

באפשרותך להצטרף לקבוצות תמיכה ולקבוצות מידע לחולים ו/או לבני המשפחה המטופלים העיקריים, המתקיימות מעת לעת בהנחיית עובדים סוציאליים ואנשי מקצוע נוספים.

הידעת

תזונה

התזונה מהווה מרכיב חשוב במהלך הטיפול במחלת הסרטן, והטיפול התזונתי הוא חלק בלתי נפרד מהטיפול הרפואי הכולל, עקב תרומתו המשמעותית של המזון לשיפור איכות החיים.

מצב תזונתי תקין מאפשר התמודדות קלה יותר עם הטיפול הרפואי ומגביר את יעילותו. הטיפול התזונתי בחולה האונקולוגי בא לתת מענה לצרכים התזונתיים המשתנים בעקבות המחלה ובעקבות הטיפולים - שינויים בתיאבון, קשיי אכילה ובליעה, בחילות והקאות, עלייה או ירידה במשקל, בעיות במערכת העיכול ועוד.

על מנת להקל על תופעות הלוואי הללו ולסייע לרווחת המטופל, לשיפור איכות חייו ולשיפור איכות הטיפול הרפואי נדרשים התאמה ושינוי תזונתי.

דיאטנית מומחית בתחום האונקולוגיה תוכל לתת הכוונה מקצועית בכל הקשור בהעשרה תזונתית.

מטרת הטיפול התזונתי היא הגעה למצב תזונתי תקין או שמירה עליו, מתוך התחשבות בטיפול הרפואי, בתופעות הלוואי האפשריות וברקע הרפואי והתזונתי של המטופלים. הדיאטנית מלווה את המטופל במהלך הטיפול והמעקב הרפואי ומספקת ייעוץ תזונתי בכל שלב ושלב - בהכנה לטיפול, בזמן הטיפולים ואחריהם. ההמלצות התזונתיות הן אישיות, ומותאמות לכל מטופל בהתאם לצרכיו ולהעדפותיו.

אפשר לקבל עד 14 טיפולים בשנה בלא תשלום. נדרשת הפניית רופא או אחות.

מטופלים המרותקים לביתם יוכלו לקבל ייעוץ תזונתי בבית, בהתאם להמלצת הרופא המטפל.

הטיפול התזונתי
הוא חלק בלתי נפרד
מהטיפול הרפואי
הכולל

פעילויות קידום בריאות

מכבי מציעה פעילויות פרטניות וקבוצתיות בלא תשלום לכלל חברי מכבי בפריסה ארצית:

- סדנאות גמילה מעישון - סיוע בהפסקת עישון ותמיכה בתהליך הגמילה - לא נדרשת הפניה
- ייעוץ טלפוני לגמילה מעישון - ייעוץ וליווי בתהליך הגמילה מעישון בידי אנשי מקצוע. נדרשת הפניית רופא מטפל
- ייעוץ לפעילות גופנית - ייעוץ פרטני מפיזיותרפיסט מומחה. נדרשת הפניה מרופא מטפל או פיזיותרפיסט מטפל

עלוני מידע בתחומי בריאות שונים עומדים לרשות חברי מכבי באתר מכבי באינטרנט ובמרכזים הרפואיים

פיזיותרפיה

מטרת הפיזיותרפיה היא לשמר ולשפר את תפקוד המטופל לצורך שיפור איכות חייו ובריאותו הכללית. במכוני הפיזיותרפיה ניתן מענה למגוון בעיות רפואיות, כגון בעיות שריר שלד, בעיות נוירולוגיות ועוד. בתחום האונקולוגי הפיזיותרפיה תסייע לשקם מטופלים שחלה הידרדרות במצבם התפקודי כתוצאה מניתוח, הקרנות או כימותרפיה או למי שסובלים מבצקת על רקע לימפתי.

משך הטיפול, תדירותו וסוג הטיפול - פרטני או קבוצתי - נקבעים על ידי הפיזיותרפיסט המטפל על פי שיקול דעת מקצועי, צורכי המטופל והתקדמות המטופל. הטיפול ניתן בהשתתפות עצמית בגובה של היטל רבעוני. נדרשת הפניית רופא.

קבוצות בפיזיותרפיה:

- קבוצות טיפול במסגרת סל הבריאות - קבוצות שיקומיות מתקיימות כחלק מהטיפולים הניתנים במכוני הפיזיותרפיה, על פי שיקול קליני של הפיזיותרפיסט המטפל.
 - קבוצות מחוץ לסל הבריאות - קבוצות כגון התעמלות בריאותית, פלדנקרייז, פילאטיס ופעילות גופנית כללית. ההשתתפות בקבוצות אלו כרוכה בתשלום.
- מידע על פיזיותרפיה לימפתית - ראה בפרק "השתתפויות בבדיקות ובטיפולים רפואיים" עמוד 34.

קלינאית תקשורת - אבחון וטיפול בבעיות שמיעה ודיבור

מצבים של שינוי בשמיעה או קשיי דיבור, צרידות או חוסר יכולת מוחלט להפיק קול ובעיות בליעה או אכילה הם כמה מתופעות הלואי של ניתוחים, טיפולי כימותרפיה או הקרנות.

מצבים שבהם מומלץ לפנות לקלינאית תקשורת לבדיקה ולקביעת תכנית טיפול על פי הצורך:

צרידות

במקרים של צרידות כתוצאה מניתוח להסרת גידול במיתרי הקול יש לפנות לבדיקה אצל רופא אף אוזן גרון. עם הפניה מהרופא ניתן לפנות לקלינאית תקשורת. הטיפול כולל סדרת מפגשים על פי הצורך המקצועי.

כריתת גרון מלאה

במקרים שבהם בוצעה כריתה מלאה של הגרון (לרינקס), המטופל זכאי לתותב דיבור לצורך הפקת קול. הזכאות כוללת את התותב, התקנתו ואחזקתו השוטפת. המכשיר כלול בסל הבריאות. מידע מפורט על הזכאות למכשיר ראה בפרק "מכשירים רפואיים" עמוד 41.

אפשרות נוספת היא מכשיר דיבור אלקטרוני - הצמדת המכשיר לצוואר מאפשרת הפקת קול, וכתוצאה מכך המטופל יכול לדבר. גם מכשיר זה כלול בסל הבריאות. מידע מפורט על הזכאות למכשיר ראה בפרק "מכשירים רפואיים" עמוד 41. חבר שעבר ניתוח לכריתה מלאה של הגרון יכול לבחור את השיטה המתאימה לו ביותר, בשיתוף עם הצוות הרפואי המטפל בו.

הפרעות בליעה

אצל חולים שיש להם גידולי ראש או צוואר יכולים לעלות קשיים בשלבים שונים של הבליעה. כדי לאבחן קשיים אלו ולבנות תכנית טיפול יש לפנות לקלינאית תקשורת המתמחה בתחום. יש לפנות גם ליעוץ תזונתי לצורך התאמת תפריט מספק במרקם מתאים.

ירידה בשמיעה

תופעת לוואי אפשרית במהלך טיפול כימותרפי היא ירידה ביכולת השמיעה. במקרה כזה חשוב לדווח לצוות המטפל, ולעבור בדיקת שמיעה על מנת לאבחן את הבעיה במועד ולטפל בהתאם.

ליקויי שפה ודיבור

במקרים שיש קושי בהבנת השפה או קושי בדיבור כתוצאה מניתוח או טיפול בהקרנות, יש לפנות לקלינאית תקשורת לצורך אבחון, ובמידת הצורך לקבל טיפול שיקומי.

שירות קלינאי התקשורת מופיע במדריך השירותים של מכבי (בסוג שירות "שמיעה ודיבור"). בכל שאלה ובירור אפשר לפנות למרכז רפואי של מכבי ולהפנות את השאלה לקלינאית התקשורת המחוזית.

הפנייה לקלינאית תקשורת כרוכה בהפניית רופא, והתשלום בעבור הטיפולים הוא בעלות של השתתפות עצמית רבעונית, כמקובל במכבי.

ריפוי בעיסוק

מקצוע טיפולי-שיקומי-חינוכי המטפל באדם מלידה ועד זיקנה. מטרתו לספק לאדם כלים ומיומנויות שיאפשרו לו להיות מעורב ולהשתתף במגוון עיסוקים בחיי היום-יום שהוא רוצה וצריך ושמצופה ממנו לבצע, כגון:

- פעילויות יום-יומיות בסיסיות (רחצה, לבוש)
 - פעילויות יום-יומיות מורחבות (ניהול כספים, קניות, שימוש במחשב)
 - לימודים (גן, בית ספר, אוניברסיטה)
 - עבודה (בשכר או בהתנדבות)
 - משחק, פנאי (תחביב, חוגים)
 - השתתפות חברתית (בילוי, מעורבות עם האחר)
- הטיפול מותאם לגילו של האדם, ערכיו והרקע התרבותי שלו, ונעשה בשיתוף המטופל ומשפחתו או מלווה משמעותי אחר.

הריפוי בעיסוק מסייע לחבר או לבני המשפחה המטפלים בו למצוא דרכי התמודדות ופתרונות לקשיים פיזיים, קוגניטיביים, נפשיים וחברתיים, באמצעות תרגול והקניה של דרכים חלופיות לביצוע הפעילויות היום-יומיות, התאמת הסביבה הפיזית בבית (מבנה, ריהוט, מעברים, תאורה), התאמת אביזרי עזר וטכנולוגיה מסייעת (כיסא גלגלים, עזרים לרחצה, מנופים למעברים ועוד). כדי לאפשר עצמאות מרבית בתפקוד ניתנת הדרכה להפעלת האביזרים.

שירותי בריאות הנפש

מערך שירותי בריאות הנפש של מכבי כולל:

- מרפאה רב מקצועית של מכבי לבריאות הנפש
- מרפאה ציבורית לבריאות הנפש בהסכם עם מכבי
- פסיכיאטרים בקהילה בהסכם עם מכבי
- פסיכולוגים ופסיכותרפיסטים עצמאים בהסכם עם מכבי

הטיפול כלול בסל הבריאות וניתן בהתאם לצורך ולשיקול דעת קליני של המטפלים. הטיפול כרוך בהשתתפות עצמית במסגרות הטיפול השונות, על פי כללי הגביה של משרד הבריאות (נכון לתאריך 01/07/2016 ובתעריפים המתעדכנים מעת לעת).

הטיפול	גובה ההשתתפות העצמית
פסיכיאטר או דיאטנית המרפאה הרב מקצועית של מכבי, פסיכיאטר בקהילה, פסיכיאטר או דיאטנית בבית חולים פסיכיאטרי	27 ₪ לרבעון
מרפאה חוץ פסיכיאטרית בבית חולים כללי	32 ₪ לרבעון
פסיכולוגים ופסיכותרפיסטים עצמאים בהסכם עם מכבי	לטיפול ראשון 56 ₪ לטיפול שני ואילך 134 ₪ לטיפול קבוצתי 61 ₪

לקבלת טיפולים במרפאות הציבוריות או במרפאות בתי החולים, יש צורך בהפניה ובטופס התחייבות (טופס 17). ניתן לקבל התחייבות באמצעות אפליקציית מכבי, באתר מכבי אונליין, או במשרד המרכז הרפואי.

רשימת המרפאות הרב מקצועיות, המרפאות הציבוריות, פסיכיאטרים ומטפלים עצמאיים ודרכי הפניה מפורסמים באתר מכבי ובמוקד מכבי ללא הפסקה
*3555 1-700-50-53 או 53-53-50-1

המוקד המקוון "מומה"

"מומה" הוא מוקד רב-תחומי מתקדם לתמיכה ולטיפול בחולים במחלות כרוניות. שירותי המוקד כוללים טיפול ומעקב באמצעות שיחות טלפון, שיחות וידאו וטכנולוגיות מתקדמות נוספות.

המוקד פועל בשיתוף פעולה מלא עם רופא המשפחה, רופאים אונקולוגים ומטפלים בתחומים שונים, כמו אחיות, עובדים סוציאליים, דיאטנים ורוקחים.

המוקד זמין 24 שעות ביממה.

השירות אינו כלול בסל הבריאות הממלכתי, וניתן לחברי מכבי בלבד, במסגרת סל מכבי, ללא עלות.

למי ניתנים שירותי מומה

מטופלים אונקולוגים בני 25 ומעלה עם גידולים סולידיים הנמצאים בטיפול כימותרפיים, קריניים או משולבים.

למי לא ניתן שירות במסגרת מומה

- מטופלים סופניים שהופנו לטיפול ייעודי בהוספיס או בטיפול יחידת "צבר"
- מטופלים המקבלים מעטפת טיפולית אינטנסיבית במסגרת היחידה לטיפול בית קבלת השירות מותנית בהפניית הרופא המטפל. לאחר קבלת ההפניה מרופא המשפחה צוות המוקד ייצור קשר עם המטופל לצורך קליטתו כמנוי במוקד.

המוקד הטלפוני מכבי ללא הפסקה

3555* או 1700-50-53-53 לשיחה מחו"ל 972-3-5143999

השירותים הניתנים במוקד מכבי ללא הפסקה:

- זימון תורים לרופאים
- זימון תורים לעובדים סוציאליים
- זימון וביטול תורים למכוני בריאות
- זימון תורים לדיאטנים
- פיזיותרפיה - זימון תור ראשון למכוני הפיזיותרפיה של מכבי לאחר קבלת הפניה מרופא, וכן ביטול תורים
- התייעצות עם אחות
- מידע על זכויותי כחבר מכבי
- איתור כתובות, טלפונים ושעות פעילות של המרכזים הרפואיים של מכבי בכל רחבי הארץ
- מידע על תכניות הביטוח של מכבי שירותי בריאות

התייעצות עם אחות

לצורך קבלת מידע והתייעצות עם אחות, המוקד הטלפוני של מכבי שירותי בריאות עומד לרשותך 24 שעות ביממה, לאורך כל השנה.

זימון תורים

מוקד זימון תורים פעיל בימים א'-ה' 24 שעות ביממה, בימי ו' עד השעה 13:00, ובימי שבת מתחדשת פעילותו שעה לאחר צאת השבת.

השירות ניתן בשפות: עברית, ערבית, רוסית, אנגלית וצרפתית. אפשר לזמן תורים ולאתר כתובות גם במדריך השירותים.

קוד מחלה קשה

חוק ביטוח בריאות ממלכתי מגדיר אוכלוסיות הזכאיות להטבות מיוחדות. חולי סרטן מזוהים במכבי באמצעות קוד מחלה קשה הקרוי גם **קוד 1400**.

מה מקנה קוד מחלה קשה?

- פטור מהשתתפות עצמית רבעונית בביקורים אצל רופא
- פטור מהשתתפות עצמית בעבור תרופות הכלולות בסל הבריאות. הפטור ניתן רק לתרופות הקשורות למחלה הקשה
- השתתפות עצמית מופחתת (תקרת השתתפות עצמית) בתרופות בסל הבריאות שאינן ייעודיות למחלה הקשה, כולל ציוד מתכלה, בתעריף המתעדכן מעת לעת
- פטור מתשלום השתתפות עצמית בפנייה לחדר מיון בבית חולים או למוקדים לרפואה דחופה של מכבי גם כשמוגיעים בלי הפניה, אם הביקור הוא לצורך טיפול במחלה הקשה

כדי לקבל קוד מחלה קשה יש לשלוח למרכז הרפואי של מכבי סיכום מחלה עם פירוט האבחנה.

תוקף הקוד הוא ל-3 שנים, והארכתו מותנית באישור רפואי. לקבלת הקוד או להארכת תוקפו יש לשלוח את המסמכים הרלבנטיים למרכז הרפואי באמצעות אפליקציית מכבי, אתר מכבי און ליין, פקס/דואר אלקטרוני של המרכז הרפואי או פניה ישירה למרכז הרפואי.

החזרים על נסיעות לבדיקות ולטיפולים

חולים אונקולוגים הנוסעים לטיפולים רפואיים הקשורים למחלה, כגון בדיקות רופא, בדיקות מעבדה, טיפולי שיניים וכדומה במתקני מכבי, באסותא, בבתי חולים או במכונים הקשורים בהסכם עם מכבי, זכאים להחזר על נסיעות.

נסיעות ברכבת או באוטובוס

מימון נסיעה של המטופל ברכבת או באוטובוס, וכן מימון חלקי של הנסיעות למלווה. למטופל יינתן החזר מלא של עלות הנסיעה ל-2 הכיוונים:

- **החזר לפי כרטיסים** - ההחזר יחושב לפי עלות כרטיס אוטובוס כפול מספר הימים שבהם נסע החבר לבדיקה או טיפול
 - **החזר לפי "חופשי חודשי" של אגד** - ההחזר יחושב לפי עלות "חופשי חודשי" בחלוקה ל-25 יום, כפול מספר הימים שבהם החבר נסע לבדיקה או טיפול
 - **החזר לפי "רב קו" של דן** - ההחזר יחושב לפי עלות נסיעה בודדת כפול מספר הימים שבהם החבר נסע לבדיקה או טיפול, בקיזוז
 - **החזר למלווה** - יינתן החזר בגובה של 50% מדמי הנסיעה ל-2 הכיוונים, או החזר מלא בגין נסיעה לכיוון אחד
- בקשה להחזר בגין הוצאות הנסיעה ניתן להגיש באמצעות מעטפת אל תור, בדואר רשום, או בפניה ישירה למרכז הרפואי.

נסיעות ברכב פרטי

למטופל הנוסע לבדיקות או לטיפולים במכוניתו הפרטית יינתן החזר לפי קילומטרים הלך-חזור לפי החישוב הזה:
מספר הטיפולים כפול מחיר ליטר דלק אוקטן 95 כולל דמי השירות בתחנת הדלק כפול מספר הקילומטרים, וכל זה יחולק ל-10.
החזר בגין הוצאות הנסיעה יש להגיש באמצעות מעטפת אל תור, בדואר רשום או בפניה ישירה למרכז הרפואי, בצירוף אישור ממקום הטיפול עם פירוט תאריכי הבדיקות או הטיפולים.

נסיעות במונית או באמבולנס

במונית - יינתן החזר של 100% על נסיעה בכיוון אחד.

באמבולנס - יינתן החזר של 100% על נסיעה בכיוון אחד. ההחזר יינתן על פי תעריף מד"א או לפי מחיר הנסיעה בפועל באמבולנס מורשה של משרד הבריאות (הנמוך מביניהם).

כדי לקבל החזר על הוצאות נסיעה יש להגיש למכבי, באמצעות דואר אלקטרוני או ישירות במשרד המרכז הרפואי, אישור ממקום הטיפול עם פירוט תאריכי הבדיקות או הטיפולים. לצורך החזר על נסיעה במונית יש להגיש גם קבלה עם קריאת מונה.

במסגרת "מגן זהב", "מכבי שלי", ניתן לקבל השתתפות/החזר בגין פיגוי באמבולנס נט"ן.

אמבולנס רגיל - השתתפות מגן זהב בגובה של 50% מההוצאה בפועל ועד תקרה של 322 ש"ח, הנמוך מביניהם. הזכאות תינתן עד פעמיים בשנת חברה.

אמבולנס אט"ן / נט"ן - השתתפות "מגן זהב" של 25% (לאחר מיצוי ההחזר מהסל).

תקופת המתנה טרם מימוש השירות - 6 חודשים.

בנוסף, ובמסגרת "מכבי שלי" ולבני 65 ומעלה, זכאות להחזר בגין הסעה באמבולנס מבית החולים הביתה, למי שאושפז לפחות 2 לילות ואינו זכאי לכיסוי להסעה זו במסגרת סל הבריאות. מדובר בהחזר של עד שתי הסעות בשנת חברה ובגובה של 50% ועד לתקרה, כמפורסם באתר מכבי באינטרנט.

תקופת המתנה טרם מימוש השירות - 6 חודשים.

הכללים המלאים למימוש הזכאויות, לרבות תקופת המתנה הנדרשת טרם מימוש הזכאות, מפורסמים באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il.

הזכאות כפופה לתקנון השב"ן.

השתתפות בבדיקות ובטיפולים רפואיים

טיפול פיזיותרפי לניקוז לימפתי

ניקוז לימפתי הוא טיפול בבצקות לימפתיות הנוצרות בגפיים בשל פגיעה במערכת הניקוז הלימפטית בעקבות מחלות כמו סרטן או מחלות כלי דם, ניתוחים כגון ניתוח כלי דם, ניתוח כריתת שד, הקרנות הפוגעות בבלוטות הלימפה וכדומה.

בטיפול נעשות פעולות לניקוז הנוזלים, מניעת התפתחות של נפיחות, צמצום נפיחות קיימת ושמירה על נפח הגפה. מטרת הטיפול היא הפחתת הנפיחות ומתן כלים שבאמצעותם המטופל יכול למנוע החמרה במצבו.

הטיפול כולל:

- הדרכה לשמירה על העור ומניעת החמרה של הבצקת
- עיסוי לימפתי עצמי או בידי המטפל
- חבישות לצמצום הנפיחות
- הדרכה לתרגילים לשיפור הזרימה הלימפטית

הטיפול מתבצע במכוני הפיזיותרפיה של מכבי שבהם יש מטפלים שהוכשרו למתן טיפול זה, וכן בבתי חולים ובמכונים שיש להם הסכם עם מכבי.

הטיפולים ניתנים בלא השתתפות עצמית. מספר הטיפולים נקבע בהתאם לצורך רפואי: עד 24 טיפולים בשנה בכפוף להפניית רופא מכבי - אונקולוג/ כירורג כלי דם/ רופא משפחה (המלצת רופא בית חולים תוסב להפניית רופא מטפל במכבי). מותנה באישור מקדים של הפיזיותרפיסט המטפל. וכן 12 טיפולים נוספים - מותנית באישור מקדים של הפיזיותרפיסט המחוזי או מי מטעמו.

שימור פריון

טיפול במחלת הסרטן נועד להציל את חיי המטופל ולרפא את המחלה. הטיפולים יעילים במקרים רבים, אך עלולות להיות להם השפעות משמעותיות על הפוריות אצל נשים וגברים.

שימור יכלול אחת מהפעולות הבאות: שימור ביציות, או שימור עוברים או שימור רקמת שחלה.

שימור והקפאת זרע

הזכאות מוענקת לחולי סרטן בכל גיל העומדים לפני טיפול אונקולוגי - כימותרפי או קרינתי. הזכאות ניתנת לילד ראשון ושני בלבד מזוגיות נוכחית, גם אם יש לחבר ילדים מבת זוג קודמת. השירות כולל:

- הקפאת 5 מנות זרע בשנה
 - שימור 5 מנות הזרע בהקפאה בבנק הזרע, עד להולדת שני ילדים מהמשפחה הנוכחית
- לקיחת דגימות זרע והקפאתה מתבצעות בבנקי הזרע בבתי חולים ציבוריים. לצורך קבלת התחייבות ממכבי נדרשת הפניה מהרופא המטפל או מכתב מבית החולים.

הקפאת ביציות

הזכאות מוענקת לחולה אונקולוגית העומדת לפני טיפולי כימותרפיה או הקרנות שעלולים לפגוע בפוריותה, או לחברה המועמדת לכריתת שחלות מניעתית עקב הימצאות גן BRCA. הזכאות כוללת שאיבת ביציות והקפאתן למשך תקופה מרבית של 10 שנים מיום ביצוע ההקפאה. הטיפול ניתן לצורך הולדת ילד ראשון או שני עם בן הזוג הנוכחי, גם אם יש לאותה אישה ילדים מבני זוג קודמים. הטיפול מתבצע בבתי חולים ציבוריים. לצורך קבלת התחייבות נדרשים אישור של הגורם המוסמך במכבי, וכן הפניית אונקולוג, ובה פירוט של המחלה הנוכחית ואילו טיפולים המטופלת מתוכננת לעבור. את הבקשה להתחייבות אפשר להעביר דרך אפליקציית מכבי, באתר מכבי אונליין או במשרד המרכז הרפואי.

השתלת רקמת שחלה

הזכאות מוענקת לנשים שעברו ניתוח כריתת שחלות (בהתאם לקריטריונים הכלולים בסל הבריאות) והקפאת רקמת שחלה. הטיפול מתבצע בבתי חולים ציבוריים. לצורך קבלת התחייבות הרופא המטפל בבית החולים יעביר בקשה למרכז הארצי של מכבי לטיפול פריז.

שחזור שד

שחזור שד, מלא או חלקי, מאושר לנשים שעברן כריתת שד על רקע אונקולוגי או כטיפול שהוא המשך ישיר לניתוח השחזור המקורי, כגון שחזור פטמה או החלפת תותב זמני במשתל קבוע. הזכאות ניתנת ללא השתתפות עצמית, בכפוף לאישור מקדים מהמרכז הרפואי.

במסגרת שירותי הבריאות הנוספים במכבי (להלן שב"ן או: "מגן כסף", "מגן זהב" ו-"מכבי שלי"), ניתן לבצע ניתוחים רפואיים לרבות שחזור שד, עם בחירת הרופא המנתח, רופא מכבי או רופא פרטי כל עוד מופיעים ברשימת המנתחים בהסדר, המופיעה באתר האינטרנט של מכבי.

ניתן לבצע את הניתוח בהשתתפות עצמית אחת בלבד, הכוללת את כל מרכיבי ההוצאה (הוצאות חדר ניתוח/בית חולים, שכר הרופא ואביזרים מושתלים ככל שיידרשו). ההשתתפויות העצמיות, בהתאם לסוג ניתוח, הרופא המנתח ותכנית השב"ן - אליה מושתת החבר, מפורסמות אף הן באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il.

תקופת המתנה למימוש הזכאות - 12 חודשים.

בגין השתתפות עצמית מופחתת, ככל שישנה לחברי "מכבי שלי" (ההשתתפות העצמית בניתוח קשורה גם היא כאמור להשתייכות לתכנית שב"ן זו או אחרת) - תקופת המתנה של 12 חודשים ומתוכם 6 חודשים לפחות ב"מכבי שלי".

הכללים המלאים למימוש הזכאות, לרבות תקופת המתנה הנדרשת טרם מימוש הזכאות, מפורסמים באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il.

הזכאות כפופה לתקנון השב"ן.

בדיקות גנטיות לנשאות של סרטן השד, סרטן השחלה וסרטן המעי הגס

חברי מכבי - גברים ונשים - בכל גיל העומדים בקריטריונים של משרד הבריאות זכאים לעבור בדיקות גנטיות שנועדו לגלות או לשלול קיום נשאות של סרטן השד (גם סרטן שד אצל גברים), סרטן השחלות וסרטן המעי הגס.

ייעוץ גנטי

- אצל גנטיקאים מורשים במכבי - תפקיד היועץ לקבוע באם החבר עומד בקריטריונים הרפואיים לאישור הבדיקה בסל. הייעוץ כרוך בהשתתפות עצמית בסך 27 ₪.

באם החבר לא עומד בקריטריונים שבסל - ניתן לבצע את הבדיקה במסגרת "מגן זהב" עם השתתפות עצמית.

רשימת המרפאות נמצאת במדריך השירותים באתר מכבי ובאפליקציה.

- במרפאות אונקו-גנטיות בבתי חולים ציבוריים - תינתן התחייבות בעלות של 27 ש"ח. יש להעביר את ההמלצה למשרד המרכז הרפואי לצורך אישור וקבלת התחייבות. ניתן להעביר ההמלצה באמצעות אפליקציית מכבי, אתר מכבי און ליין, בדואר אלקטרוני, בפקס או בפנייה ישירה למרכז הרפואי. עם קבלת אישור לביצוע הבדיקה - יש לקבל טופס התחייבות ולבצע הבדיקה בבית החולים בלבד. לא ניתן לבצע הבדיקה במכבי. הייעוץ ניתן במרפאות אונקו-גנטיות בבתי חולים ציבוריים.

בדיקה גנטית

- מתבצעת במעבדות גנטיקה מורשות של מכבי - כאשר הייעוץ הגנטי ניתן ע"י יועץ אונקו גנטי מורשה במכבי. הבדיקה ללא עלות
- כאשר הייעוץ הגנטי ניתן בבית חולים ציבורי - תינתן התחייבות בעלות של 27 ש"ח. הבדיקה מתבצעת בבתי חולים בלבד, ובכפוף לאישור מכבי

מימוש הזכאות

בשלב ראשון מתבצע ייעוץ גנטי ולאחר מכן תתבצע הבדיקה הגנטית.

זכאות לבדיקה

- כאשר היועץ הגנטי הינו ממכבי - היועץ יקבע האם החבר עומד בקריטריונים הרפואיים של הסל לביצוע הבדיקה. אם החבר עומד בקריטריונים - לא תיגבה עלות מצד החבר. אם החבר לא עומד בקריטריונים - ניתן לבצע את הבדיקה במסגרת "מגן זהב" בעלות של השתתפות עצמית. לא יינתן החזר מ"מגן זהב" עבור בדיקות שלא תבוצענה במרפאות הקופה.
- כאשר היועץ הגנטי הינו מחוץ למכבי - הבדיקה תתבצע בבית חולים בלבד ולא יהיה ניתן לבצעה במכבי. במקרה זה יש להעביר את ההמלצה למשרד המרכז הרפואי לצורך בקשת אישור וקבלת התחייבות.

תותבת (פרוטזה) חיצונית לשד

תותבת חיצונית לשד נועדה לסייע לנשים לאחר כריתת שד בשחזור צורת השד ובשמירה על יציבה נכונה. משקלה וגודלה של הפרוטזה מותאם באופן פרטני.

משרד הבריאות משתתף באופן חלקי (75% ועד תקרה מסוימת) בעלות הפרוטזה, אחת לשנתיים. למידע על גובה התקרה יש לפנות למוקד הטלפוני "מכבי ללא הפסקה" או ללשכות הבריאות המחוזיות של משרד הבריאות.

חבר, השב"ן זכאי, להחזר בגובה 83% ועד לתקרה המתעדכנת אחת לשנה והמפורסמת באתר מכבי, בגין רכישת חזייה אחת ובה פרוטזת שד לכל שנת חברות בשב"ן, או חזייה תומכת אחת לאחר ניתוח שחזור שד פעם בחיים. קבלת ההחזר במסגרת השב"ן אינה מותנית בקבלת החזר ממשרד הבריאות, גם אם החברה פנתה קודם לקבל החזר ממשרד הבריאות.

תקופת ההמתנה למימוש הזכאות - 12 חודשים.

הכללים למימוש הזכאות מפורטים באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il.

הזכאות כפופה לתקנון השב"ן.

בדיקת אונקוטייפ

בדיקה המיועדת לסייע לרופא המטפל בבחירת הטיפול המתאים ביותר לחולות בסרטן שד בשלבים מוקדמים.

הבדיקה מנבאת את מידת האלימות של הגידול ואת הסיכוי להישנות המחלה. אצל חולות שיש להן סיכוי גבוה להישנות של המחלה, תוצאות הבדיקה מסייעות לרופא המטפל להחליט אם יש צורך בטיפול כימותרפי מונע בנוסף על הטיפול ההורמונלי.

הבדיקה מומלצת לנשים עם גידולים בשד שאובחנו בשלב מוקדם של המחלה, כל עוד הגידול לא התפשט לקשרי הלימפה.

הבדיקה אינה כלולה בסל הבריאות, אך היא ניתנת לחברות מכבי ללא השתתפות עצמית, בתנאי שיש הפניית אונקולוג מטפל ואישור מקדים ממוטה מכבי.

גילוי מוקדם של סרטן השד

הבדיקה המומלצת היום לגילוי מוקדם של סרטן השד הינה ממוגרפיה. ממוגרפיה היא צילום רנטגן ייחודי של רקמת השד המהווה אמצעי רפואי ראשוני לאיתור מוקדם של סרטן השד. באמצעות בדיקה זו ניתן לאתר כ-90% מהגידולים הממאירים בשד.

כל אישה בגיל 50-74 ללא התוויה רפואית וללא קרובת משפחה מדרגה ראשונה שלקתה בסרטן שד זכאית לבדיקת ממוגרפיה סקר פעם בשנתיים ללא תשלום.

מטופלת שיש לה התוויה רפואית והפניה מהרופא המטפל זכאית לבדיקת ממוגרפיה ללא תשלום.

אישה בגיל 40 ומעלה שיש לה קרובת משפחה מדרגה ראשונה שלקתה בסרטן השד, או שהיא בגיל הצעיר בעשר שנים מהגיל בו התגלתה המחלה אצל בת המשפחה מדרגה ראשונה זכאית לבדיקת ממוגרפיה פעם בשנה.

גבר אינו זכאי לממוגרפית סקר כפי שיש לנשים החל מגיל 50. יחד עם זאת, גברים הנמצאים בקבוצת סיכון יהיו זכאים לממוגרפיה ללא תשלום, בכפוף להפניית כירורג מכבי.

בדיקות לגילוי מוקדם של סרטן המעי הגס

יש מספר בדיקות סקר תקופתיות. לכל בדיקה מוגדרת אוכלוסייה מומלצת לביצועה, בהתאם לרמת הסיכון לחלות במחלה. חשוב להתייעץ עם רופא המשפחה לגבי הבדיקה המתאימה עבורך.

בדיקת דם סמוי בצואה לבני 50-74

הבדיקה מיועד לבני 50-74 ללא התוויה רפואית או סיפור משפחתי, ומומלץ לעשותה אחת לשנה. ערכת בדיקה קלה ונוחה לשימוש ניתנת בלא עלות ובלי הפניה במעבדת המרכז הרפואי, במרפאת האחיות או אצל רופא המשפחה, יש להחזירה לאחר לקיחת הדגימה.

חבר שקיבל תוצאה חיובית בבדיקה יופנה להמשך בירור אצל רופא גסטרואנטרולוג. בירור זה הכרחי לשם אבחון מלא של המצב הרפואי ומוניעה אפקטיבית של המחלה.

בדיקת קולונוסקופיה / סיגמואדוסקופיה בעקבות אבחנה רפואית

קולונוסקופיה וסיגמואדוסקופיה הן בדיקות תקופתיות שנועדו לאבחן מקרים של סרטן במעי הגס. סוג הבדיקה נקבע לפי אבחון או השתייכות לקבוצת סיכון. הבדיקות מבוצעות במכוני גסטרואנטרולוגיה שבהסכם עם מכבי או בבתי חולים ציבוריים. נדרשת להן הפניית רופא, ועלותן לחבר היא השתתפות עצמית בגובה 32₪, סכום זה מכסה את כל הביקורים שיבוצעו ב-90 הימים שלאחר התשלום. קולונוסקופיה - בדיקה המאפשרת בחינה של המעי הגס לכל אורכו. לבדיקה זו מפנים במקרים האלה:

- חברים שקיבלו תוצאה חיובית בבדיקת דם סמוי בצואה
 - חברים שיש להם במשפחה אדם שחלה בסרטן המעי הגס והרופא המטפל ממליץ על הבדיקה
 - חברים שיש חשד כי לקו בתסמונת משפחתית של סרטן המעי הגס, בלי פוליפוזיס, וזוהתה אצלם המוטציה הגנטית.
- התדירות המומלצת לבדיקה זו היא אחת לשנתיים.

סיגנומאידסקופיה - בדיקה הבוחנת רק את החלק התחתון של המעי ומאפשרת לבחון את פנים החלחולת ואת החלק התחתון של המעי הגס. לבדיקה זו מפנים חברים שאובחנה אצלם תסמונת פוליפוזיס משפחתית במעי הגס (FAP). התדירות המומלצת לבדיקה היא אחת לשנה, אך את הגיל המינימלי לבדיקה ותדירות ביצועה יקבע רופא מומחה.

חברי תכניות השב"ן זכאים לביצוע בדיקות אלו במסגרת זכאותם ל"ניתוחים פרטיים" (אף שמדובר בבדיקה פולשנית ולא בניתוח), אצל רופאים בהסדר מתוך רשימה המופיעה באתר מכבי באינטרנט. בגין כל אחת מהבדיקות, ישלם החבר השתתפות עצמית מופחתת הכוללת את כל מרכיבי ההוצאה בו (הוצאות חדר ניתוח/בית חולים, שכר הרופא ואביזרים מושתלים ככל שיידרשו). ההשתתפויות העצמיות, בהתאם לסוג ניתוח, הרופא המנתח ותכנית השב"ן - אליה משתייך החבר, מפורסמות אף הן באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il.

תקופת המתנה למימוש הזכאות - 12 חודשים.

בגין השתתפות עצמית מופחתת, ככל שישנה לחברי "מכבי שלי" (ההשתתפות העצמית בניתוח קשורה גם היא כאמור להשתייכות לתכנית שב"ן זו או אחרת) - תקופת המתנה של 12 חודשים ומתוכם 6 חודשים לפחות ב"מכבי שלי".

הכללים למימוש הזכאות מפורטים באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il.

הזכאות כפופה לתקנון השב"ן.

בדיקת צפיפות העצם (אוסטאופורוזיס)

חולי סרטן שיש להם קוד מחלה קשה זכאים לפטור מתשלום השתתפות עצמית בעבור בדיקה לצפיפות העצם.

תותב דיבור

מתקן המושתל בגרונו של חולי סרטן שעברו ניתוח לכריתת גרון שלמה ומאפשר להם לדבר ולהשמיע קול.

מושתלי תותב דיבור שעברו כריתת גרון שלמה זכאים למימון מלא ממכבי בעבור אחזקת התותב והחלפתו במידת הצורך. הזכאות כוללת גם את כל הציוד ההיקפי, כגון תותבי דיבור, קנולות, כיסוי סטומה למקלחת ולנשימה.

למימוש הזכאות נדרשת הפניה מרופא אף אוזן גרון ואישור מקדים מהמרכז הרפואי.

מגביר קול לנפגעי לרינקס (מכשיר דיבור אלקטרוני)

מכשיר אלקטרוני המאפשר למי שעברו ניתוח לכריתת גרון לדבר ולהשמיע קול. המוגבר מוצמד לגרון ומאפשר למשתמש לדבר בלי שעובר אוויר בתיבת הקול. המכשיר מיועד למטופלים שמצבם הרפואי אינו מאפשר השתלת תותב דיבור, והם זכאים להחזר חלקי ברכישת מגביר קול.

לצורך רכישת האביזר נדרשת הפניה מרופא אף אוזן גרון הכוללת אבחנה רפואית והמלצה לרכישת האביזר ואישור מקדים של הגורם המוסמך במכבי. לצורך אישור זה יש לפנות אל המשרד במרכז הרפואי.

את האביזר רוכשים אצל ספקים של מכבי. החזר יינתן במשרד המרכז הרפואי עם הצגת קבלה וחשבונית מס מקוריות.

מאמנים (מרחיבים) נרתיקיים

אביזר שנועד למנוע הידבקות או היצרות בנרתיק לאחר טיפול קרינה מקומי. האביזר אינו כלול בסל הבריאות, אך חברות מכבי הזקוקות לו זכאיות להחזר בגין 2 מאמנים נרתיקיים בחייהן. ההחזר (עד תקרה מסוימת) יינתן על רכישה אצל ספק שיש לו הסכם עם מכבי, והוא מותנה בהפניה מגניקולוג, אונקולוג או אונקו-גניקולוג, וכן קבלה וחשבונית מס מקוריות. את המסמכים יש להעביר למכבי במעטפת אל-תור, בדואר רשום או ישירות למשרד המרכז הרפואי.

צנתר מושתל (פורט-קאט)

למטופלים שמגיעים לבית חולים לאשפוז יום אונקולוגי לקבלת טיפול תוך-וריד וזקוקים להמשך טיפול כימותרפי בביתם יש אפשרות להשתיל צנתר.

השתלת הצנתר נעשית בהרדמה בבתי חולים ציבוריים ובאסותא. הטיפול אינו כרוך בתשלום, אך נדרשת התחייבות. לצורך ההתחייבות יש לשלוח למשרד המרכז הרפואי הזמנה מבית חולים או מכתב רפואי לצורך קבלת הטיפול.

שקיות סטומה, פנרוז וציוד מתכלה אחר

ציוד סטומה למעט פנרוז - ניתן, ללא השתתפות עצמית.

פנרוז - אינו כלול בסל הבריאות וניתן לרכוש אותו בעלות של השתתפות עצמית. כל הציוד המתכלה - ניתן בכפוף למרשם רופא, בבתי המרקחת של מכבי פארם בלבד.

תחבושת לחץ לחולים לימפתיים

חולים לימפתיים זכאים לתחבושות לחץ לצורך טיפול בבצקות על רקע הפרעה בניקוז לימפתי. החבר משלם כהשתתפות עצמית רק 40% מעלות התחבושות כשהוא רוכש אותן אצל ספק שיש לו הסכם עם מכבי.

לצורך זה נדרשת הפניה של כירורג כלי דם או או טופס פרטי חבישה של פיזיותרפיסט.

חולים לימפתיים שיש להם "מגן זהב" משלמים פחות על תחבושות לחץ, משום שבנוסף על הזכאות שיש להם מתוקף סל הבריאות מכבי מממנת 23% מההפרש בין עלות התחבושת לבין מה שהחבר משלם במסגרת סל הבריאות עד לתקרה מצטברת לשנת חברות, כמפורסם באתר מכבי באינטרנט.

תקופת המתנה - 12 חודשים.

הכללים המלאים למימוש הזכאות, ורשימת הספקים, מפורסמים באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il.

פטור מהשתתפות עצמית על מכשירי המצן ביתי

חולי סרטן הזקוקים לחמצן ביתי לסוגיו, כגון מחולל חמצן, גלילי חמצן או מכלי חמצן נוזלי, זכאים לפטור מהשתתפות עצמית. את המכשירים הללו נייה ונייד רוכשים אצל ספק שיש לו הסכם עם מכבי.

הפטור ניתן באופן אוטומטי במעמד הנפקת ההתחייבות לספק.

מזון ייעודי

על פי הערכת דיאטנית, אפשר להתאים למטופלים העשרה תזונתית באמצעות תכשירי העשרה שונים.

תכשירים שניתנים לרכישה באופן מסובסד במסגרת תקרת השתתפות עצמית רבעונית לתרופות לחולים קשים הם **אוסמוליט ואנשור פלוס**. לצורך זה נדרש מרשם מרופא או מדיאטנית.

תכשירים אחרים ניתנים במחיר מסובסד רק עם המלצה של דיאטנית ואישור מוקדם של הדיאטנית המחוזית או הארצית.

- לחולים המוזנים אנטרלית באמצעות זונדה או PEG, ונדרשת בקרה על קצב טפטוף ההזנה. ניתן מכשיר בשכירות מכבי ואספקה של 30 שקיות הזנה בחודש. נדרשת הפניה מאחד המטפלים האלה: רופא גסטרו שיקומי, גריאטר, רופא אנדוקרינולוג ילדים, דיאטנית.
- את ההפניה יש להעביר לאישור התחייבות באחד האמצעים האלה: אפליקציית מכבי, אתר מכבי אונליין, בדואר אלקטרוני, בפקס או ישירות למרכז הרפואי.

משאבת הזנה (קנגרו)

משאבת הזנה נדרשת לחולים המוזנים אנטרלית באמצעות זונדה או PEG, כאשר נדרשת בקרה על קצב טפטוף ההזנה. ניתן מכשיר בשכירות מכבי ואספקה של 30 שקיות הזנה בחודש. נדרשת הפניית רופא גסטרו שיקומי, גריאטר, רופא אנדוקרינולוג ילדים, דיאטנית.

את האישור יש להעביר לאישור התחייבות באחד האמצעים האלה: אפליקציית מכבי, אתר מכבי אונליין, בדואר אלקטרוני, בפקס או ישירות למרכז הרפואי.

סיוע במימון השתתפות עצמית באשפוז סיעודי מורכב

מצבים רפואיים מורכבים מחייבים לעתים אשפוז במסגרות אשפוז סיעודי מורכב. אשפוז זה כרוך בתשלום השתתפות עצמית יומית. במקרה שהחבר או בני משפחתו מדווחים על קושי בתשלום ההשתתפות העצמית בעבור האשפוז, אפשר לפנות למרכז הרפואי של מכבי בבקשה להנחה בהשתתפות העצמית על האשפוז. אם הבקשה אינה עומדת בקריטריונים למתן הנחה, היא תידון בערכאות נוספות. החבר יקבל תשובה לביתו בדואר על אישור בקשתו או דחייתה.

פטור מהשתתפות עצמית באשפוז סיעודי מורכב

חבר תכניות השב"ן אשר אושפז בבית חולים ואשפוזו מוגדר "סיעודי מורכב" יהיה פטור מתשלום השתתפות עצמית בגין האשפוז במשך 60 הימים הראשונים לאשפוז; מהיום ה-61 לאשפוז יחויב החבר בהשתתפות עצמית יומית, בכפוף להוראות חוק ביטוח בריאות ממלכתי.

תקופת המתנה - 3 חודשים.

הכללים המלאים למימוש הזכאות, מפורסמים באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il.

השגחה רפואית במעון לחולי סרטן הנמצאים בטיפול קרינה

חולים המקבלים טיפולי קרינה בתדירות גבוהה במכון אונקולוגי המרוחק מביתם או שאינם יכולים לשהות בביתם בעת הטיפול זכאים לשירותי השגחה רפואית ולינה במעון החלמה שיש לו הסכם עם מכבי, במימון של מכבי.

חולה שזקוק לכך יפנה למרכז הרפואי של מכבי עם הפניה של המכון האונקולוגי המטפל וטופס סיכום מחלה ובו פרטי הטיפול המתוכנן.

הבקשה תיבחן על פי 2 התנאים האלה יחד:

- קבלת טיפול קרינתי יום-יומי (5 ימים בשבוע)
- מגורים במרחק של 30 ק"מ ומעלה מהמכון או בית החולים שבו ניתן הטיפול

התחייבות תינתן למשך חודש ימים, אך לא יותר ממשך הטיפול הקרינתי. בתום סדרת הטיפולים, ועל פי קביעת רופא, אם מצבו התפקודי של החולה אינו מאפשר לו להגיע לטיפולים בכוחות עצמו או לשרת את עצמו ולתפקד באופן עצמאי בביתו ואין לו אדם משמעותי אחר שיכול לטפל בו בעת השהייה בבית, הוא יקבל התחייבות לשהייה במעון ההחלמה גם אם לא עמד בשני התנאים הללו.

אשפוז בהוספיס לחולים סופניים

בהוספיס מטפלים בצרכים המיוחדים של החולה בשלבים הסופניים של המחלה, כמו למשל איזון סימפטומים וטיפול בכאב, ודואגים למתן תמיכה נפשית לו ולמשפחתו.

האשפוז בהוספיס שיש לו הסכם עם מכבי ניתן בכפוף לשיקולים רפואיים ופסיכו-סוציאליים של המטפלים במכבי ושל צוות ההוספיס. השהות במעון אינה כרוכה בתשלום מצד המטופל, אך נדרשת התחייבות ממכבי.

הכנת השיניים והחניכיים לפני תחילת טיפול כימותרפי

טיפול כימותרפיה והקרנות עלולים לגרום לפצעים וכיבים בחלל הפה, לירידה בהפרשת הרוק המלווה ביובש בפה, לשינויים בתחושת הטעם, לקשיי לעיסה ובליעה ולהתגברות תהליכי עששת (חורים בשיניים). כמו כן, טיפולים כימותרפיים פוגעים בכלי דם, בטסיות הדם ובמנגנון הקרישה. עקב כך, עלולה להתעורר בעיה של דימום ממושך בחניכיים.

בנוסף על כך, לאחר טיפול כימותרפי או קרינתי רקמות חלל הפה מודלקות ורגישות (מוקוזיטיס) וחלה ירידה בתנגודת החיסונית, מה שמוביל לזיהומים וירליים, בקטריאליים ופונגואליים שמחריפים תהליכים זיהומיים מקומיים שנותרו בפה. תופעות אלו עלולות להקשות על ביצוע טיפולי שיניים וחניכיים.

לכן, לפני תחילת טיפול כימותרפי או קרינתי מומלץ למטופל לעבור את כל טיפולי השיניים והחניכיים הנדרשים ולסלק מוקדי זיהום בשיניים, בחניכיים וברקמות חלל הפה.

טיפול שיניים לחולי סרטן בסל הבריאות

חולי סרטן חברי מכבי המקבלים טיפול כימותרפי, קרינתי או טיפול כירורגי באזור הלסתות זכאים להשתתפות מכבי בטיפול שיניים במסגרת סל הבריאות בהתאם לחוזר מנהל הרפואה.

הטיפולים ניתנים במרפאות "מכבידנט" ובמרפאות שבהסדר עם מכבי, או בבתי חולים. טיפולי שיניים המבוצעים בבתי חולים כנגד התחייבות או במרפאות פרטיות, מחייבים אישור מקדים של מכבי. כדי לקבל אישור מקדים ממכבי והתחייבות לבית חולים, יש להגיש למשרד המרכז הרפואי את תכנית הטיפולים מבית החולים. כדי לקבל החזר על טיפול במרפאה פרטית, לאחר קבלת האישור המקדים, יש להגיש למשרד המרכז הרפואי חשבונית עם פירוט הטיפולים שבוצעו. גובה ההחזר יהיה עד גובה תעריף מכבי במחירון "מכבידנט".

יש לשלוח את המסמכים הרלוונטיים למרכז הרפואי באמצעות אפליקציית מכבי, אתר מכבי און ליין, פקס, דואר אלקטרוני של המרכז הרפואי או פנייה ישירה למרכז הרפואי.

פירוט הטיפולים

טיפול שיניים לפני טיפול כימותרפי או קרינתי

מכבי תשתתף ב-50% מהעלות של טיפול משמר ומשקם שאושר בסל, לפי תעריף מכבי במחירון "מכבידנט".

טיפול משמר:

- בדיקה ותכנית טיפול כולל צילומים
 - סתימות - אמלגם במלתעות וטוחנות; קומפוזיט (סתימה לבנה) בחתכות ובניבים
 - טיפולי שורש כולל חידוש
 - עקירות
 - הסרת אבנית, הדרכה להיגיינת הפה ופלאואורידציה
- במסגרת זו לא נכללים טיפול משמר המכין לטיפול פרוטטי (כתר או גשר) ולא ניתוחים ופעולות כירורגיות אחרות בחניכיים.

טיפול משקם:

- מבנה מידי
 - תותבות שלמות וחלקיות מאקריל
 - כתר או גשר זמני משרף
- לכל הטיפולים הללו נדרשת הפניה או מכתב רפואי עם פירוט האבחנה הרפואית ומועד התחלת הטיפול הכימותרפי או הקרינתי.

טיפול שיניים לאחר טיפול כימותרפי או קרינתי

החבר זכאי לטיפול שיניים משמרים ומשקמים שמאושרים בסל הבריאות בלא תשלום, במשך שנתיים ממועד סיום הטיפולים הכימותרפיים/קרינתיים.

טיפול משמר:

- בדיקה ותכנית טיפול, כולל צילומים
- סתימות - אמלגם במלתעות וטוחנות; קומפוזיט (סתימה לבנה) בחתכות ובניבים.
- טיפולי שורש כולל חידוש

- עקירות

- הסרת אבנית, הדרכה להיגיינת הפה ופלאואורידציה
- במסגרת זו לא נכללים טיפול משמר המכין לטיפול פרוטטי (כתר או גשר) ולא ניתוחים ופעולות כירורגיות אחרות בחניכיים.

טיפול משקם:

- מבנה מידי
- תותבות שלמות וחלקיות מאקריל
- כתר או גשר זמני משרף
- לכל הטיפולים הללו נדרשת הפניה או מכתב רפואי עם פירוט האבחנה הרפואית ומועד סיום הטיפול הכימותרפי או הקרינתי.

טיפול שיניים לאחר טיפול קרינתי לאזור ראש-צוואר

- החבר זכאי לטיפולי שיניים משמרים ומשקמים שמאפשרים בסל הבריאות בלא תשלום לאחר תום טיפולי הקרינה, בלי הגבלת זמן.

טיפול משמר:

- בדיקה ותכנית טיפול כולל צילומים
- סתימות - אמלגם במלתעות ושוחנות; קומפוזיט (סתימה לבנה) בחותכות ובניבים.
- טיפולי שורש כולל חידוש

- עקירות

- הסרת אבנית, הדרכה להיגיינת הפה ופלאואורידציה
- טיפול ברוק מלאכותי וביקורות של סילוק אבנית ופלאואורידציה לפי הצורך.
- במסגרת זו לא נכללים טיפול משמר המכין לטיפול פרוטטי (כתר או גשר) ולא ניתוחים ופעולות כירורגיות אחרות בחניכיים.

טיפול משקם:

- מבנה מידי
- תותבות שלמות וחלקיות מאקריל
- כתר או גשר זמני משרף
- לכל הטיפולים הללו נדרשת הפניה או מכתב רפואי עם פירוט האבחנה הרפואית ומועד סיום טיפולי ההקרנות לאזור ראש-צוואר.

טיפול שיניים לפני כריתה כירורגית של גידול באזור הלסתות

החבר זכאי לטיפול שיניים משמרים ומשקמים שמאפשרים בסל הבריאות בלא תשלום.

טיפול משמר:

- בדיקה ותכנית טיפול כולל צילומים
- סתימות - אמלגם במלתעות וטוחנות; קומפוזיט (סתימה לבנה) בחתכות ובניבים.
- טיפולי שורש כולל חידוש
- עקירות
- הסרת אבנית, הדרכה להיגיינת הפה ופלאורידציה
- במסגרת זו לא נכללים טיפול משמר המכין לטיפול פרוטטי (כתר או גשר) ולא ניתוחים ופעולות כירורגיות אחרות בחניכיים.

טיפול משקם:

- מבנה מידי
- תותבות שלמות וחלקיות מאקריל
- כתר או גשר זמוני משרף לכל הטיפולים הללו נדרשת הפניה או מכתב רפואי עם פירוט האבחנה הרפואית, מהות הניתוח המתוכנן באזור הלסתות ומועדו.

טיפול שיניים לאחר כריתה כירורגית של גידול באזור הלסתות

החבר זכאי לטיפול שיניים משמרים ומשקמים שמאפשרים בסל הבריאות בלא תשלום.

טיפול משמר:

- בדיקה ותכנית טיפול כולל צילומים
- סתימות - אמלגם במלתעות וטוחנות; קומפוזיט (סתימה לבנה) בחתכות ובניבים.
- טיפולי שורש כולל חידוש
- עקירות
- הסרת אבנית, הדרכה להיגיינת הפה ופלאורידציה

טיפול משקם:

- מבנה מידי
 - תותבות שלמות וחלקיות מאקריל
 - כתר או גשר זמוני משרף
 - כתר או גשר קבוע
 - תותבת חלקית להוצאה יצוקה
 - שתלים בלסת לפי הצורך
- לכל הטיפולים הללו נדרשת הפניה או מכתב רפואי עם פירוט האבחנה הרפואית ומהות הניתוח והכריתה שבוצעו.

טיפול שיניים משמר ומשקם

לחבר שעבר הקרנות לאזור ראש-צוואר בגיל הילדות

- החבר זכאי לטיפול שיניים משמרים ומשקמים שמאושרים בסל הבריאות בלא תשלום בהתקיים כל התנאים האלה:
- לחבר טרם מלאו 30 שנה
 - קיבל הקרנות לאזור ראש - צוואר בגיל הילדות המוקדמת בשל מחלה ממארת, לפני ובמהלך התפתחות המשנן הקבוע
 - בעקבות הטיפול הקרינתי נפגעה באופן בלתי הפיך התפתחות המשנן הזמוני והקבוע

טיפול משמר:

- בדיקה ותכנית טיפול כולל צילומים
 - סתימות - אמלגם במלתעות וטוחנות; קומפוזיט (סתימה לבנה) בחותכות וניבים.
 - טיפולי שורש כולל חידוש
 - עקירות
 - הסרת אבנית, הדרכה להיגיינת הפה ופלוואורידציה
 - טיפול ברוק מלאכותי וביקורות של סילוק אבנית ופלוואורידציה לפי הצורך.
- במסגרת זו לא נכללים טיפול משמר המכין לטיפול פרוטטי (כתר או גשר) ולא ניתוחים ופעולות כירורגיות בחניכיים.

טיפול משקם:

- מבנה מידי
 - תותבות שלמות וחלקיות מאקריל
 - כתר או גשר זמני משרף
- לכל הטיפולים הללו נדרשת הפניה או מכתב רפואי ובו מצוין המועד שבו בוצע הטיפול הקרינתי או גילו של החבר בעת ביצוע טיפולי ההקרנות.
- חברי תכניות השב"ן, זכאים להנחות בטיפולי שיניים בהתאם לטיפול ולתכנית אליה משתייך החבר. עלות טיפולים משמרים (למשל סתימה, עקירה, טיפול שורש) לחברי "מכבי שלי" הינה 21 ₪ בלבד לכל טיפול.
- הטיפולים ברשת מרפאות מכבידנט ובמרפאות פרטיות בהסכם.
- הכללים המלאים למימוש הזכאות, לרבות תקופת ההמתנה הנדרשת טרם מימוש הזכאות, מפורסמים באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il.

כל האמור בפרק זה כפוף למסמך "זכויות וחובות של שירותי הבריאות הנוספים" ("מגן כסף" - "מגן זהב" - "מכבי שלי"). המסמך זמין באתר האינטרנט של מכבי

למצטרפים חדשים לשירותי הבריאות הנוספים (שב"ן) של מכבי יש זכויות הכרוכות בתקופת המתנה מסוימת. חברים חדשים שמצטרפים למכבי שומרים על הוותק שהיה להם בביטוח המשלים בקופת החולים שממנה עברו. בהתאם לוותק זה הם יקבלו במכבי פטור מתקופות המתנה, וזאת בתנאי שהצטרפו לשב"ן בתוך 90 יום ממועד המעבר הרשמי שלהם למכבי.

אביזרים רפואיים

פאה נכרית

נשירת שיער היא אחת מתופעות הלוואי של טיפולים מסוימים במחלת הסרטן.

פאה נכרית מסייעת בהתמודדות מבחינה אסתטית ונפשית עם ההשפעות של נשירת שיער.

נשים וגברים הזקוקים לכך יכולים לרכוש פאה נכרית אחת בשנה, בכל חנות המוכרת פאות, ולקבל על כך החזר כספי: בעלי "מגן כסף" יקבלו החזר של 33% מעלות הפאה שנרכשה (עד סכום מסוים, שמתעדכן באתר), ובעלי "מגן זהב" יקבלו החזר של 83% באותם תנאים.

חברים שעוברים טיפולים כימותרפיים אינם זקוקים להפניה, אך כדי לקבל את ההחזר הכספי צריך להגיש למכבי קבלה וחשבונית מס מקוריות (במעטפת אל-תור, בדואר רשום או ישירות למרכז הרפואי).

חברים שעוברים טיפולים ביולוגיים צריכים להגיש גם מסמך רפואי המאשר את הצורך בפאה.

תקופת ההמתנה 12 חודשים.

הכללים המלאים למימוש הזכאות, לרבות תקופת ההמתנה הנדרשת טרם מימוש הזכאות, מפורסמים באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il.

הזכאות בכפוף לתקנון השב"ן.

שירותים רפואיים

הבראה לאחר אשפוז

חברי תכניות "מגן זהב" ו"מכבי שלי", זכאים להחזר בגין ימי הבראה רצופים שהינם מחצית מימי האשפוז, בתנאי שהאשפוז נמשך לפחות 8 לילות רצופים (= 8 ימים - יום כניסה ויום יציאה ייחשבו כיום אחד).

לא יינתנו יותר מ-21 ימי הבראה בשנת חברות.

היציאה להבראה - בתוך חודשיים ממועד השחרור מבית החולים.

תקופת המתנה טרם מימוש הזכאות - 3 חודשים.

חברי "מכבי שלי" בגילאי 65 ומעלה בלבד, זכאים גם להחזר בגין ימי הבראה רצופים שהינם מחצית מימי האשפוז, בתנאי שהאשפוז נמשך 4 עד 7 לילות רצופים (יום כניסה ויום יציאה ייחשבו כיום אחד).

לא יינתנו יותר מ-10 ימי הבראה בשנת חברות.

השגחת אחות פרטית לאחר ניתוח

חברי תכניות "מגן זהב" ו"מכבי שלי", זכאים להחזר של עד 8 ימי השגחת אחות פרטית (מוסמכת/מעשית)/מטפל פרטי בבית חולים לאחר ניתוח ובהתאם לתקרת החזר ליום השגחה, כמפורסם באתר מכבי באינטרנט.

תקופת המתנה טרם מימוש הזכאות - 3 חודשים.

הכללים המלאים למימוש הזכאויות, ורשימת הספקים, מפורסמים באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il.

הזכאויות בכפוף לתקנון השב"ן.

(על פי הפוליסה "מכבי סיעודי" באמצעות "כלל בריאות" חברה לביטוח בע"מ)

מהו ביטוח סיעודי

ביטוח סיעודי הוא תכנית ביטוח שבמסגרתו המבוטח משלם דמי ביטוח (פרמיה) מדי חודש, בהתאם לגילו. התשלום מבטיח שאם חלילה ייהפך בעתיד לנזקק סיעוד שאינו מתפקד באופן עצמאי בחיי היומיום ונזקק לעזרת הזולת, יהיה זכאי לתגמולי ביטוח חודשיים מחברת הביטוח (הגדרת "מקרה הביטוח" המוזכר - סעיף 3 בפוליסה "מכבי סיעודי").

ב-1 ביולי 2016 נכנסו לתוקפן תקנות שקבע אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר, המסדירות את זכויות המבוטחים **במסגרת פוליסה אחידה לביטוחים הסיעודיים הקבוצתיים בכל קופות החולים בישראל.**

התקנות חלות על כלל המבוטחים בביטוח הסיעודי הקבוצתי בקופות החולים, ומסדירות את תנאי הזכאות לקבלת סכום כספי חודשי במקרה של מצב סיעודי בהתאם לגיל הצטרפותו של המבוטח לביטוח ואת זכויות המבוטח המבקש לעבור מקופת חולים אחת לאחרת.

מבוטחי "מכבי סיעודי" שהם חולי סרטן במצב סיעודי זכאים לבחינת אפשרות טיפול ב"מסלול המהיר", המאפשר בחינה של הזכאות בזמן מקוצר. יש לציין על גבי טופס התביעה את הבקשה לטיפול מהיר.

נדרשת תקופת המתנה של 60 ימים, המתחילה במועד שבו אירע מקרה הביטוח שבעקבותיו הפך המבוטח לסיעודי, ועד למועד שבו יתחיל המבוטח להיות זכאי לקבלת התגמול החודשי.

עיקרי הזכויות למבוטחים על פי תנאי הפוליסה

"מכבי סיעודי" ב"כלל ביטוח"

בעת הכרה במצב סיעודי, אפשר לממש את הסיוע באחד מ-2 מסלולים (אפשר לעבור בין המסלולים):

1. **טיפול סיעודי ביתי** - פיצוי כספי חודשי קבוע
2. **אשפוז סיעודי** - השתתפות בהוצאות אשפוז סיעודי במוסד מתאים

סכום תגמולי הביטוח נקבע על פי גיל ההצטרפות לראשונה לביטוח הסיעודי:

גיל ההצטרפות לראשונה			
מקום שהות המבוטח	עד 49	50 עד 59	60 ומעלה
שיפוי מוסד סיעודי	80% ועד תקרה של 10,000 ₪	80% ועד תקרה של 6,500 ₪	80% ועד תקרה של 4,500 ₪
פיצוי סיעודי בבית	5,500 ₪	4,500 ₪	3,500 ₪

התעריפים בטבלה זו נכונים ליולי 2016. על סכומים אלו ייתוספו הפרשי הצמדה כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית, מהממדד שהיה ידוע ערב מועד התחילה.

במסגרת הפוליסה החדשה בוטלו הרבדים "סיעודי כסף" ו"סיעודי זהב":

חברים שהיו מבוטחים ברובד "סיעודי זהב" בפוליסה עד 30 ביוני 2016 יהיו זכאים לתגמולי הביטוח המקסימליים על פי הפוליסה החדשה.

חברים שהיו מבוטחים ברובד "סיעודי כסף" בפוליסה עד 30 ביוני 2016 יעברו להיות מבוטחים בפוליסה החדשה וישויכו לקבוצת הגיל הרלוונטית להם, על פי גילם במועד הצטרפותם לראשונה לביטוח.

תקופת הזכאות לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי: משך תקופת תשלום תגמולי הביטוח היא עד לתקרה של 60 חודשים (5 שנים).

אופן הגשת תביעה

את התביעה ל"כלל ביטוח" יש להגיש על גבי טופס ייעודי (את הטופס אפשר להוריד באתר האינטרנט של מכבי או לקבל בכל אחד מהמרכזים הרפואיים של מכבי). יש למלא את הטופס בהתאם להנחיות המופיעות עליו ולצרף את המסמכים הרפואיים הנדרשים בו.

מוקדי שירות טלפוני

מוקד מידע כללי "מכבי סיעודי" - במוקד ניתן מידע כללי על פוליסת "מכבי סיעודי".

טלפון 077-6383171 או בפקס 1-700-505-520 (חיוג מקוצר *8494) שלוחה 1

מוקד תביעות "מכבי סיעודי" - במוקד ניתן לקבל טופסי תביעה, וכן מידע וייעוץ באשר להגשת התביעה ובאשר לסטטוס התביעה.

טלפון 03-6388413

המידע המפורט כאן הוא חלקי וכפוף לתנאי הפוליסה "מכבי סיעודי".

ככל שיש סתירה בין מידע זה לבין התנאים המופיעים בחוברת הפוליסה, הוראות הפוליסה יגברו.

התקנות לפוליסה אחידה אינן כוללות מבוטחים אשר ענו על הגדרת מקרה הביטוח לפני 1.7.2016, מועד כניסתן לתוקף של התקנות.

זכאותם של מבוטחים אלו נקבעת בהתאם למועד בו ארע מקרה הביטוח ולכיסוי בו היו מבוטחים באותו מועד.

זכאות להשתתפות בביטוח סיעודי מומלץ לבדוק גם במקום העבודה וגם בביטוח סיעודי פרטי *

מומחי מכבי לשירותך

במכבי רופאים אונקולוגיים מומחים במגוון תחומים: סרטן השד, ריאה, מערכת העיכול, ראש וצוואר, אורו-אונקולוגיה, גינקו-אונקולוגיה, אונקו-גריאטריה, רדיותרפיה - לייעוץ אישי מאת מומחה על מגוון אפשרויות הטיפול האונקולוגי והתרופות החדשות.

מרפאה תעסוקתית

במרפאה התעסוקתית פועל צוות רב-מקצועי ובו רופא תעסוקתי, אחות ועובדת סוציאלית.

הרופא התעסוקתי מעריך את כושר העבודה של החולה שנמצא במעגל העבודה ואשר עקב מחלתו נדרשת החלטה בעניין כושרו להמשיך בעבודתו.

במרפאה ניתן ייעוץ בנוגע לזכויותיו של החולה במכבי ובקהילה.

הפנייה למרפאה התעסוקתית נעשית על ידי המעביד או על ידי הרופא המטפל, והמרפאה נבחרת על פי קרבתה למקום העבודה.

השירות אינו כרוך בתשלום השתתפות עצמית.

עמותת "קרן מכבי"

עמותת "קרן מכבי" מסייעת לחבריה הנתונים במצוקה כלכלית וזקוקים לעזרה במימון טיפולים רפואיים, אביזרים רפואיים ותרופות שהם אינם זכאים לקבל במסגרת סל הבריאות או שירותי הבריאות הנוספים.

חברי מכבי החברים בעמותת קרן מכבי עם ותק של שנתיים לפחות במועד הפנייה ושהכנסתם נחשבת מתחת ל"קו העוני" כהגדרתו לפי המוסד לביטוח לאומי, הזקוקים לסיוע במימון הוצאותיהם הרפואיות, מוזמנים לפנות לקרן מכבי, באמצעות המרכזים הרפואיים במכבי, לשם בדיקת זכאותם לקבלת סיוע כספי, זאת בכפוף למסמך זכויות וחובות של העמותה ונהלי הקרן (לצורך השתתפות קרן מכבי במימון תקרת תרופות שבסל מספיק ותק של שנה אחת בלבד).

הגשת הבקשה תיעשה באמצעות המרכז הרפואי שהחבר שייך אליו, בצירוף טופס בקשה הכולל את כל הפרטים המבוקשים וכן מסמכים רפואיים רלוונטיים. את הטופס אפשר להוריד באתר מכבי באינטרנט או לקבלו אצל מתאמות השירות במרכזים הרפואיים של מכבי.

מכבי טבעי - רפואה משלימה

מכבי טבעי היא רשת מרפאות לרפואה משלימה מבית מכבי שירותי בריאות המעניקה מאז שנת 1995 שירותי רפואה משלימה ואינטגרטיבית, המשלבת רפואה קונוונציונלית ורפואה משלימה מתוך תפיסה שלמה של גוף ונפש.

השילוב הייחודי של טיפולי גוף ונפש מסוגים שונים, בתוך מעטפת של מסגרת רפואית מנוסה ומקצועית, מציב את מכבי טבעי בחזית הרפואה המשלימה בארץ.

מרפאות מכבי טבעי פועלות תחת פיקוח רפואי, מתוך הקפדה על מתן טיפול מקצועי ברמה הגבוהה ביותר.

מטפלי מכבי טבעי הם מטפלים מוסמכים שנבחרו בקפידה.

רפואה משלימה ואינטגרטיבית לחולים אונקולוגים

הרפואה המשלימה והאינטגרטיבית מסייעת בהתמודדות עם תופעות רבות איתן מתמודדים חולים אונקולוגים, החל משלב אבחון המחלה, עבור לטיפול וכלה בהחלמה.

מחקרים רפואיים מראים תוצאות מעודדות לגבי יעילות הטיפולים ברפואה משלימה ואינטגרטיבית בהקלה על סבל החולים והתחזקותם. לאור זאת שולבו במחלקות האונקולוגיות של מרכזים רפואיים בעלי מוניטין, בעולם ובישראל, יחידות לרפואה משלימה.

התופעות שהרפואה המשלימה עשויה להפחית נובעות הן מהחרדה בה נתונים החולים והן מהעקה (סטres) לה הם חשופים בעקבות הטיפולים. טיפולי רפואה משלימה דוגמת דיקור סיני, שיאצו, טווינא, רפלקסולוגיה, עיסוי רפואי וביופידבק עשויים לסייע.

הטיפול המשלים מסייע לחולה האונקולוגי בהתמודדות עם תופעות לוואי של הטיפולים והמחלה, כגון: עייפות והפרעות שינה, מתח וחרדה, כאב, תסמינים במערכת העיכול ותופעות ניורולוגיות.

הטיפול ניתן בידי מטפלים מנוסים ומקצועיים שהוכשרו בלימודים מתקדמים באונקולוגיה אינטגרטיבית, ובשיתוף פעולה מלא בין המטפל והרופא במכבי טבעי לבין הרופא המרכז את הטיפול בחולה האונקולוגי.

חברי תכניות השב"ן זכאים לקבלת הנחות במגוון טיפולים ברפואה משלימה כמו: דיקור סיני, שיאצו, טווינא ועוד.

תקופת המתנה להנחות במסגרת תכניות "מגן כסף" ו"מגן זהב" - אין תקופת המתנה.

תקופת המתנה להנחה נוספת במסגרת תכנית "מכבי שלי" - 6 חודשים. הטיפולים יינתנו ברשת מרפאות "מכבי טבעי".

הכללים המלאים למימוש הזכאות, לרבות תקופת ההמתנה הנדרשת טרם מימוש הזכאות, מפורסמים באתר מכבי באינטרנט בכתובת www.maccabi4u.co.il. הזכאויות בכפוף לתקנון השב"ן.

לקביעת ייעוץ רפואי טרם קבלת טיפול **במכבי טבעי** - אפשר לפנות לכל אחת מהמרפאות בטלפון 6395* או באתר מכבי טבעי www.maccabitive.co.il.

"בית בלב" - דיור מוגן

"בית בלב" מקבוצת מכבי שירותי בריאות היא רשת בפריסה ארצית המעניקה מגוון שירותים לגיל השלישי.

לרשת 5 בתי דיור מוגן ברחבי הארץ: בקריית מוצקין, בירושלים, באשדוד ברמת השרון ובתל אביב. בית שישי מוקם בימים אלו בפתח תקווה.

רשת בית בלב פועלת זה יותר מ-25, שנה וזוכה להערכה רבה הן מצד גורמים מקצועיים והן מצד המטופלים ובני משפחותיהם.

השירותים שרשת בית בלב מתמחה בהם:

- **דיור מוגן** - שירותי דיור מקיפים לאוכלוסייה עצמאית המאפשרים איכות חיים ושקט נפשי
- **דיור תומך** - מחלקות ביניים בבתי הדיור המוגן, המעניקות לדיירים שירות סיוע נוסף בתחום הטיפול האישי, כגון הסעדה
- **אשפוז סיעודי** - מחלקות סיעודיות בפריסה ארצית בקריית מוצקין, תל אביב, רמת השרון, בת ים ואילת
- **מחלקות לאשפוז המשכי: סיעודי מורכב תומך** - מחלקות סיעודיות בבתי ים, נשר, עומר, תל השומר, רעננה, כפר סבא ואילת
- **שיקום** - שירות שיקום אורתופדי, נוירולוגי וכללי. השרות ניתן בנשר, בת ים (כולל שיקום צעירים), עומר, תל השומר ורעננה
- **הנשמה ממושכת** - שירות המיועד למאושפזים עם פוטנציאל לשיקום נשימתי ולמונשמים כרוניים. השירות ניתן בבתי ים ובנשר.

שירות למטופל האונקולוגי

המטופל האונקולוגי מקבל מגוון טיפולים בקהילה ובבתי החולים, משלב האבחון והטיפול ועד החזרה לשגרה בריאה.

בשלבם השונים של המחלה המטופל ומשפחתו זקוקים לליווי ולעזרה בכמה תחומים - טיפול רפואי, סיעודי, התאמת סביבת המטופל למצבו התפקודי החדש, וכן מיצוי זכויות. הטיפולים ברובם נעשים בקהילה, אך יש גם פרקי זמן של אשפוז בבית חולים או טיפול במרפאות ייעודיות.

יש מצבים שהמטופל זקוק למסגרת רפואית אינטנסיבית הכוללת ליווי והשגחה צמודה של צוות רב-מקצועי ומסיבות שונות הוא אינו יכול לקבל את הטיפול הזה

בביתו. למצבים כאלה נועדו מחלקות לאשפוז סיעודי מורכב תומך. מחלקות אלו מעניקות מגוון שירותים רפואיים לחולי סרטן שנמצאים בין טיפולים ולחולים הזקוקים לטיפול תומך בלבד (טיפול פליאטיבי). הצוות מיומן לתת מענה לצורכי המטופל בתחומים הקליניים והסיעודיים, כגון אשפוז שיקומי למטופלים שעברו טיפולים אונקולוגיים וחווים בעקבות זאת ירידה בתפקוד, טיפול בכאב ובקשיי נשימה ותזונה מותאמת למצב.

משפחתו של המטופל היא שותפה מלאה לטיפול ולשירות, והצוות המטפל מודע לכך. צוות המחלקה מלווה את המשפחה בייעוץ ותמיכה לכל אורך האשפוז, במקצועיות וברגישות רבה.

אשפוז במחלקה לאשפוז סיעודי מורכב כרוכה בתשלום השתתפות עצמית בכפוף לסל הבריאות. את גובה ההשתתפות אפשר לברר במרכז הרפואי של מכבי או אצל אחות הקש"ב (אחות של מכבי שתפקידה לתאם את הטיפול מול בית החולים).

בית חולים אסותא

המכון האונקולוגי

המכון האונקולוגי באסותא מורכב מ-2 יחידות עיקריות - היחידה לכימותרפיה והיחידה לרדיותרפיה (הקרנות).

היחידה לכימותרפיה - ייעוץ אונקולוגי וטיפולים כימותרפיים בכל סוגי ההתוויות הרפואיות ובכלי שלבי המחלה. היחידה פועלת במתכונת של אשפוז יום.

היחידה לרדיותרפיה (הקרנות) - יישום כל הפרוטוקולים הטיפוליים המתקדמים (כגון IMRT - IGRT) וכן טיפולי רדיו-כירורגיה, כולל רדיו-כירורגיה חוץ-גופית (SBRT). המכון פעיל בכל שעות היום, והטיפול ניתן מתוך התחשבות בסדר היום של המטופל.

מחלקה לאשפוז תומך

בהתאם לצורך, עומדת לרשות מטופלי המכון מחלקה לאשפוז כללי המאפשרת השגחה רפואית מלאה במהלך הטיפולים. המחלקה מנוהלת בידי רופא מומחה ברפואה פנימית. לאשפוז של מטופלים אונקולוגים ניתן ליווי של אנשי המכון האונקולוגי.

שירותים ייחודיים

כחלק מהגישה המציבה את המטופל במרכז, ניתנים במכון האונקולוגי של אסותא השירותים האלה:

- **CASE MANAGER** - ליווי צמוד של רופא, המהווה סמכות רפואית אחת, ש"לומד" את התיק האישי של המטופל ומכיר היטב את ההיסטוריה הרפואית שלו ואת תכנית הטיפול ומנהל את תכנית הטיפול. הרופא מסייע למטופל ולבני משפחתו להבין ולקבל את ההחלטות הנוגעות לטיפול, במטרה להעניק פתרון מיטבי ואפקטיבי המותאם באופן אישי.
 - **TUMOR BOARD** - במידת הצורך ולפי מורכבות המקרה, מתכנסת ועידת רופאים רב-תחומית לבחינת אפשרויות הטיפול העומדות על הפרק ולסיכום תכנית טיפול מומלצת למטופל.
 - **שירות טרם טיפול** - כדי ליצור מענה יעיל המתחשב בזמנו של המטופל, המכון האונקולוגי מאפשר למטופליו לעבור במרפאות הקהילה את בדיקות הדם הנדרשות לפני תחילת כל טיפול כימותרפיה יום לפני הטיפול. בהגיעו לטיפול הכימותרפי, התרופות ממתונות למטופל.
 - **מוקד אחות אישי** - לרשות המטופלים עומד מוקד טלפוני למקרי חירום רפואיים, שבאמצעותו אפשר לקבל תשובות לשאלות ותמיכה. את המענה נותנות אחיות אונקולוגיות מנוסות, הנעזרות במידת הצורך ברופא תורן ייעודי לנושא. שעות העבודה של המוקד - 08:00-20:00
 - **מערכי תמיכה ייחודיים לגוף ולנפש** - מעבר לטיפול הרפואי, המטופלים מקבלים ללא כל עלות נוספת פעילויות תומכות טיפול, החל בליווי אנשי מקצוע כגון עובדים סוציאליים, דיאטנים ופיזיותרפיסטים, ועד קבוצות תמיכה, סדנאות, ליצנות רפואית, שמירה על כושר גופני ועוד.
- לצורך טיפולים ואשפוז במכון האונקולוגי נדרשת התחייבות של מכבי.

ליצירת קשר

- המכון האונקולוגי, יחידת כימותרפיה ורדיותרפיה רחוב הברזל 20, רמת החייל תל אביב, קומה 1-
- אונקולוגיה (במענה הטלפוני יש לבחור באפשרות: אונקולוגיה) - 03-7643131
- מזכירות כימותרפיה וייעוץ אונקולוגי - 03-7645177
- מזכירות רדיותרפיה - 03-7645303/4
- מנהלת אדמיניסטרטיבית, מערך השירות - 052-8304181

זכויות ושירותים לחולי סרטן בקהילה

זכויות בביטוח הלאומי

המוסד לביטוח לאומי מטפל באנשים עם מוגבלויות על פי זכויותיהם לפי חוק הביטוח הלאומי. המידע המוגש בחוברת זו לקוח מפרסומי המוסד לביטוח לאומי ובאחריותו. המידע עשוי להשתנות מעת לעת, ומכבי אינה אחראית לו. לבירור זכויותיך ופרטים מדויקים יש לפנות אל סניף המוסד לביטוח לאומי שאתה שייך אליו או למוקד הפניות הטלפוני 1-222-6050. להלן פירוט הגמלאות של הביטוח הלאומי. תביעה לכל אחת מהגמלאות יש להגיש בסניף המוסד לביטוח לאומי הסמוך למקום מגוריך.

נמלאות נכות	אוכלוסייה זכאית	אופן התשלום	דרכי פנייה
קצבת נכות כללית	חולים במחלה ממארת הנמצאים בשלבי טיפול אקטיבי במחלה או חלילה במצב סופני. אפשר להגיש תביעה לקצבת נכות כללית מגיל 18 שנים, ועד 12 חודשים לאחר גיל הפרישה	תשלום קצבה חודשית למי שהצטמצם כושר השתכרותו עקב נכותו. סכום הקצבה נקבע לפי דרגת אי-הכושר, מספר התלויים בנכה והכנסותיו	כדי לקבל קצבת נכות עליך למלא טופס תביעה לקצבת נכות והצהרה למחלקת הביטוח והגבייה (הטופס זמין באתר הביטוח הלאומי) ולהגישו לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום מגוריך. אפשר להגיש את התביעה גם בדואר, בפקס או בתיבת השירות של סניף הביטוח הלאומי, או באופן מקוון, באמצעות האתר של המוסד לביטוח לאומי. לטופס התביעה יש לצרף מסמכים רפואיים, אישורים על עבודה ושכר ממקומות העבודה וכל מסמך שיש בו כדי להוכיח את הזכאות לקצבה. עובד עצמאי יצהיר במחלקת הביטוח והגבייה שבסניף המוסד לביטוח לאומי על השינויים בעבודתו ובהכנסותיו עקב הנכות, וימציא את השומות האחרונות שבידו

גמלאות נכות	אוכלוסייה זכאית	אופן התשלום	דרכי פנייה
קצבה לשירותים מיוחדים לנכים	נכה הזקוק לטיפול אישי, בתנאי שהוא תלוי במידה רבה בזולת בביצוע רוב פעולות היום-יום (לבישה, אכילה, שליטה בהפרשות, רחיצה וניידות עצמית בבית) או שנדרשת השגחה אם הוא מסכן את עצמו או את האחרים	סכום הקצבה נקבע לפי מידת התלות	תביעה לקצבה לשירותים מיוחדים ניתן למלא באופן מקוון ולשלוח באתר או להגיש לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים על גבי טופס תביעה לקבלת קצבה לשירותים מיוחדים. אפשר להגיש את התביעה גם בדואר, בפקס או בתיבת השירות של הסניף. אל טופס התביעה יש לצרף מסמכים רפואיים וכל מסמך אחר הקשור בתביעה. כדי להקל על אנשים עם נכות קשה ולקצר את זמן הטיפול בתביעותיהם, קיים תהליך טיפול למבוטחים בעלי מוגבלויות קשות ב "מסלול מהיר".
קצבה מיוחדת לעולים שהם נכים קשים	עולה שטרם חלפו 12 חודשים מיום עלייתו, אם עקב ליקוי הוא תלוי בעזרה רבה בזולת לביצוע פעולות היום-יום	שיעורי הגמלה – על פי קצבת הנכות והקצבה לשירותים מיוחדים	
גמלת ניידות כולל הטבות, כגון הלואה עומדת לרכישת רכב חדש, קצבת ניידות לבעל רכב ולחסר רכב, הלואה לרכישת רכב עם אביזרים	אדם המוגדר כנכה "מוגבל בניידות": 1. תושב ישראל השוהה בישראל ואשר מלאו לו 3 שנים ועדיין לא הגיע לגיל פרישה. 2. מי שוועדה רפואית או ועדה רפואית לעררים של משרד הבריאות קבעה לו אחוזי מוגבלות בניידות עקב ליקויים ברגליו		יש לפנות ללשכת הבריאות שבאזור המגורים ולהגיש בקשה להיבדק. לאחר מכן יש להגיש תביעה לגמלת ניידות בסניף המוסד לביטוח לאומי הסמוך למקום המגורים

גמלאות נכות	אוכלוסייה זכאית	אופן התשלום	דרכי פנייה
גמלת סיעוד	זקנים סיעודיים בקהילה - נשים מעל גיל 60 וגברים מעל גיל 67 שתלויים בעזרת הזולת בפעולות היום-יום (ניידות בבית, רחיצה, אכילה, לבישה, טיפול בהפרשות) או זקוקים להשגחה *החלל ב-1/7/2004 גיל הזכאות שנקבע בחוק עולה בהדרגה. *לתביעה לחוק סיעוד על רקע בעיה מנטלית כגון אלצהיימר, דמנציה או דיכאון נדרש להגיש דו"ח רפואי של רופא פסיכו-גריאטר, מומחה למחלות זיקנה	באמצעות גמלת הסיעוד ניתן לקבל שירותי סיעוד, הכוללים טיפול אישי בבית הקשיש, עזרה בניהול משק הבית, טיפול במרכז יום, משדרי מצוקה, אספקת מוצרי ספיגה, שירותי מכבסה והובלת ארוחות, על פי תכנית אישית המותאמת לצורכי הזקן	יש להגיש תביעה לגמלת סיעוד בסניף המוסד לביטוח לאומי הסמוך למקום המגורים
מעבר מקצבת נכות לקצבת זקנה	מי שקיבל קצבת נכות כללית עד לגיל הזכאות לקצבת זיקנה, יקבל קצבת זיקנה לנכה שלא תפחת מסכום קצבת הנכות שקיבל לפני כן		
טרם סיעוד	חולה אשר טרם אשפוזו היה עצמאי, ומשפחתו הגישה במהלך אשפוזו תביעה לגמלת סיעוד בעבורו והתביעה טרם אושרה		לקראת שחרור מאשפוז יש לפנות לאחת מחברות הסיעוד בבקשה לקבל שירות "טרם סיעוד" של כמה שעות סיעוד שבועיות, וזאת עד למועד קביעת הזכאות לגמלת הסיעוד

אל טופסי התביעה למוסד לביטוח לאומי אפשר לצרף טופס רפואי מיוחד של "האגודה למלחמה בסרטן" חתום בידי הרופא המטפל (אונקולוג או המטולוג) וטופס שעליו חתום החולה, המאפשר לו שלא להופיע בפני הוועדה הרפואית של הביטוח הלאומי.

במקרים אלו תדון הוועדה הרפואית בבקשת החולה על סמך מסמכים רפואיים בלבד.

את הטפסים ניתן להשיג אצל העובדות הסוציאליות במחלקות האונקולוגיות של בתי החולים ואצל העובדות הסוציאליות במרכזים הרפואיים של מכבי.

שיקום מקצועי

הביטוח הלאומי רואה ערך מרכזי בשיקום מקצועי של מי שחלו או נפגעו בתאונות במהלך חייהם. השתלבותו המחודשת של המבוטח בשוק העבודה החופשי חשובה לאין שיעור לתחושת חיוניותו, לביטחונו העצמי ולשיפור חייו ברמה הכלכלית, האישית והחברתית.

מתוך תפיסת עולם זו, הביטוח הלאומי מציע למקבלי קצבאות, וביניהם בעלי נכות כללית, שיקום מקצועי המותאם בהקפדה לגילם ולמצבם הפיזי והמונטלי.

תהליך השיקום המקצועי נועד לסייע לזכאים לשיקום להשתלב בעבודה בשוק הפתוח באמצעות הכשרה מקצועית והשמה בעבודה. לכן, בשלב הראשון מוצע לזכאים ללמוד במגוון מוסדות להשכלה גבוהה וליהנות במהלך לימודיהם מדמי שיקום ותשלומים נלווים אחרים. בתום לימודיהם מופנים הזכאים למקומות העבודה, בהתאם לתחום שלמדו ולהיצע בשוק.

לכל אורך הדרך מלווים את המבוטחים באופן פרטני עובדים סוציאליים מנוסים, המסתייעים בגישות טיפוליות עדכניות ומציעים להם מגוון שירותי אבחון וייעוץ המותאמים ברגישות רבה לצורכיהם ולרצונם האישי.

עובדי השיקום של הביטוח הלאומי מסייעים מדי שנה לכ-12,000 מבוטחים לשוב למעגל העבודה. לפרטים התקשרו: 02-6463488

דמי מחלה, התפטרות ופיטורים

דמי מחלה לעובד שנעדר מעבודתו - עובד שנעדר מעבודתו עקב מחלה אינו זכאי לתשלום בעבור יום ההיעדרות הראשון, על אף שניכוי ימי המחלה שלו מתחיל כבר ביום הראשון.

בעבור היום השני והשלישי למחלה העובד זכאי ל-50% משכר העבודה הרגיל שלו, ובעבור היום הרביעי ואילך הוא זכאי ל-100% משכר העבודה שהיה מקבל אילו עבד באותם ימים.

שיעור התשלום בעבור ימי המחלה הראשונים הוא המינימום הקבוע בחוק. לעתים יש הוראה מיטיבה בהסכם קיבוצי או בחוזה העבודה האישי של העובד ולפיה התשלום יהיה גבוה יותר, ואף יינתן תשלום מלא, החל ביום המחלה הראשון. בכל מקרה, אין לקבוע בהסכם או בחוזה עבודה תשלום הנמוך מהתשלום הקבוע בחוק. תקופת הזכאות לדמי מחלה לא תעלה על תקופה מצטברת של יום וחצי לכל חודש עבודה שבו עבד העובד אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה, ולא יותר מ-90 ימים בניכוי התקופה שבעדה קיבל העובד דמי מחלה. המשמעות היא שעובד שמצא את מנוחת ימי המחלה הצבורים שלו לא יהיה זכאי על פי חוק לקבל שכר בעבור ימי היעדרות נוספים.

תקופת המחלה של עובד במשכורת חודשית הכוללת ימי מנוחה שבועית וחגים מנוכה ממנוחת ימי המחלה הצבורה לזכותו, ואילו אצל עובד ששכרו משולם על בסיס שעות או יומי ואינו כולל ימי מנוחה שבועית וחגים, ימים אלו אינם מנוכים ממנוחת ימי המחלה הצבורה לזכותו, פרט למקרה של עובד הנוהג לעבוד בימי מנוחה וחגים על פי היתר.

היעדרות בשל מחלת בן זוג (חוק דמי מחלה התשנ"ח 1998) - עובד זכאי להיעדר מעבודתו עד 6 ימים בשנה בשל מחלת בן זוג, וזאת על חשבון תקופת המחלה הצבורה של העובד.

במקרים שבהם בן הזוג חלה במחלה מוארת (סרטן) - עובד שעבד שנה לפחות אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה זכאי לזקוף עד 60 ימי היעדרות בשנה, על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלו או על חשבון ימי החופשה המגיעים לו (לפי בחירתו). זכאות זו אינה מותנית בתלותו של בן הזוג בעזרת הזולת.

היעדרות בשל מחלת הורה (חוק דמי מחלה התשנ"ד 1993) - עובד זכאי להיעדר מעבודתו עד 6 ימים בשנה בשל מחלת הורה או מחלת הורה של בן זוגו, וזאת על חשבון תקופת המחלה הצבורה של העובד. הזכאות מותנית בתלות החולה בכל 6 פעולות התפקוד היום-יומי (ADL).

לצורך קבלת התשלום בגין ימי מחלה יש להציג למעסיק אישור מחלה מרופא מכתבי אישור של רופא פרטי אינו מחייב את המעסיק.

הישוב דמי מחלה

- שיעור דמי מחלה ליום עבודה הוא בגובה שכר העבודה הרגיל שהעובד היה זכאי לו אילו המשיך לעבוד.
- רכיבי השכר שיובאו בחשבון הם:
 - שכר יסוד
 - תוספת ותק
 - תוספת יוקר או פיצוי בעד התייקרות
 - תוספת משפחה
 - תוספת מחלקתית או מקצועית
 - בזמן היעדרות בשל מחלה לא ישולמו הוצאות נסיעה.
- לעובד ששכרו משולם לפי כמות תוצרת, שיעור דמי המחלה יהיה בהתאם לכמות התוצרת הממוצעת ליום עבודה שהפיק ב-3 החודשים שקדמו למחלה.
- לעובדים שעתיים אין הגדרה מדויקת באשר לגובה דמי המחלה בחוק. פרשנות מקובלת היא בהתאם לשכר ממוצע ליום עבודה ב-3 החודשים שקדמו למחלה (שכר יום ממוצע שווה לשכר 3 החודשים האחרונים חלקי מספר ימי עבודה בחודשים אלו).

התפטרות ופיטורים ממקום עבודה

פיטורין בזמן ימי מחלה

מעביד לא יפטר עובד שנעדר מעבודתו עקב מחלה, כל עוד העובד זכאי לנצל את התקופה הצבורה לו לדמי מחלה, וזאת עד לתקופת הזכאות המקסימלית. הכלל האמור לא יחול כאשר מקום העבודה של העובד פסק מלפעול או אם המעביד פשט את הרגל (אם הוא תאגיד - ניתן בעניינו צו פירוק). כמו כן, הכלל לא יחול במצבים שבהם המעביד הודיע על כוונתו לפטר את העובד, בהודעה מוקדמת, בטרם נעדר העובד מעבודתו עקב מחלתו.

התפטרות בשל מצב בריאותו של העובד

החוק קובע כי עובד רשאי להתפטר בשל מצב בריאותו ולקבל פיצויי פיטורים אם הממצאים הרפואיים, תנאי העבודה ושאר הנסיבות מהווים סיבה מספקת להתפטרותו. הפסיקה קובעת כי על העובד להציג בפני המעביד את מוגבלותו הנובעת ממצבו הרפואי, ולאפשר למעביד להתאים את תנאי עבודתו למוגבלותו, בטרם יהיה זכאי להתפטר בדיון מפוטר.

זכויות חולי סרטן במשרדי הממשלה

בנוסף על הסיוע באמצעות המוסד לביטוח לאומי, כמה ממשרדי הממשלה מעניקים זכויות מסוימות לחולים במחלות קשות ולנכים. מימוש הזכויות הללו מותנה בהגדרה מפורשת של אחוזי נכות שנקבעו בוועדות רפואיות של הביטוח הלאומי. מידע זה באחריות משרדי הממשלה השונים, והוא עשוי להשתנות מעת לעת.

משרד הבריאות

רכישת פרוטזת שד

מטופלת שעברה כריתת שד תקבל ממשרד הבריאות החזר של 75% (עד תקרה מסוימת) מהסכום ששילמה על רכישת פרוטזה לשד פעם בשנתיים ועל החזייה הראשונה שהיא רוכשת סמוך לניתוח.

כדי לקבל את ההחזר יש להגיש למשרד הבריאות את המסמכים האלה:

- העתק ממכתב השחרור מבית החולים לאחר הניתוח ובו מצוין כי המטופלת עברה ניתוח לכריתת שד.
- חשבונית מס או קבלה מקורית המעידים על רכישת פרוטזה לשד
- חשבונית מס או קבלה מקורית המעידים על רכישת החזייה

וכן הפרטים האלה:

- שם הבנק בו מתנהל החשבון של המטופלת, מספר הסניף וכתובתו ומספר החשבון שאליו יועבר ההחזר.
 - תאריך לידה
 - קופת החולים שבה המטופלת חברה
 - כתובת מלאה ומספר טלפון
- נשים המבוטחות בביטוח משלים במכבי שירותי בריאות זכאיות להשתתפות נוספת על ההפרש, כפי שמצוין בחוברת זו בפרק "שירותי הבריאות הנוספים". ההחזר ממכבי אינו מותנה בהחזר ממשרד הבריאות, ולהפך – אפשר להגיש בקשה למשרד הבריאות גם לפני שהוגשה בקשה למכבי.

נשים שזכאיות להחזר מלא על רכישת 2 הפריטים (פרוטזה וחזייה):

- מקבלות גמלת זיקנה ותוספת השלמות הכנסה
- מקבלות גמלת שארים ותוספת השלמות הכנסה
- מקבלות גמלת נכות מלאה
- מקבלות גמלת הבטחת הכנסה
- נשים ממשפחות שהכנסתן נטו היא בגובה גמלת הזיקנה ותוספת השלמות הכנסה
- בפנייה לקבלת החזר יש להגיש את כל המסמכים שפורטו לעיל, ובנוסף עליהם - מסמכים רלוונטיים על גובה ההכנסות.

לפני רכישת הפריטים מומלץ להיעזר ב"מדריך לרכישת פרוטזת שד ובגדי ים" של האגודה למלחמה בסרטן, הכולל גם מידע על החנויות שבהן אפשר לרכוש פרוטזה. לקבלת המדריך חינם ניתן לפנות ל"טלמידע" של האגודה למלחמה בסרטן, טל' 1-800-599-995.

טלפונים של לשכות הבריאות המחוזיות:

לשכת בריאות מחוז חיפה - שדרות הפלי"ם 15 א', חיפה טל' 04-8633111
לשכת בריאות מחוז תל אביב - רחוב הארבעה 12, תל אביב טל' 03-5634848
לשכת בריאות מחוז ירושלים - רחוב יפו 86, ירושלים טל' 02-5314811
לשכת בריאות מחוז דרום - רחוב התקווה 4, באר שבע טל' 08-6263511

לפרטים מלאים, ימים ושעות פעילות של הלשכות המחוזיות ברחבי הארץ מומלץ להתעדכן באתר משרד הבריאות.

פטור מתשלום חניה בבתי חולים

על פי הנחיות משרד הבריאות, בתי חולים ממשלתיים לא יגבו תשלום על חניה ממטופלי כימותרפיה או הקרנות. הפטור ניתן בעבור כלי רכב אחד למשפחה. מומלץ לברר מול כל בית חולים פרטים מדויקים באשר להסדרי החניה הספציפיים.

רשימת בתי החולים הממשלתיים:

- **שיבא, תל השומר** - משרד החניה ורכישת מנויים ממוקם בחניון המרכזי- קומת קרקע. משרד החניה ורכישת מנויים פעיל בימים א'-ה' בין השעות 08:00-15:00, בימים שישי וערבי חג המשרד סגור. מרכז מידע טלפוני: 03-6066055 / 82254*

- **מרכז רפואי תל אביב ע"ש סוראסקי איכילוב** (בשיתוף עם עיריית תל-אביב) - בצמוד למרכז הרפואי, במתחם "מרכז ויצמן", פועל חניון "ויצמן", המשרת את כלל הציבור, כולל מטופלים ומבקרים של בית החולים. למידע על הסדרי החניה עם חניון אביב במרכז ויצמן התקשרו אל משרדי החניון: 03-6095257
- בית חולים וולפסון, חולון
- בית חולים הלל יפה, חדרה
- בית חולים רמב"ם, חיפה
- בית חולים בני ציון (רוטשילד), חיפה (בשיתוף עם עיריית חיפה)
- המרכז הרפואי לגליל, נהריה
- בית חולים זיו, צפת
- בית חולים פורייה, טבריה
- בית חולים ברזילי, אשקלון
- בית חולים אסף הרופא, צריפין

משרד האוצר

נציבות מס הכנסה

- נציבות מס הכנסה - מידע על זכויות מס הכנסה לחולים אונקולוגים
- פקודת מס הכנסה מקנה פטור ממס על הכנסותיו של נכה 100% כפי שהוסדר בביטוח הלאומי.
 - אדם שיש לו הכנסה מכל מקור שהוא יפנה לפקיד שומה במקום מגוריו שיפנה אותו לוועדה רפואית מיוחדת לנושא זה במוסד לביטוח לאומי, בהתאם למקום המגורים. הוועדה מתקיימת בביטוח הלאומי.
 - בפנייה לפקיד השומה יש להמציא:
 - אישור המחלקה האונקולוגית על קבלת טיפול במסגרתה.
 - שכיר - העתק תלוש משכורת אחרון.
 - עצמאי - העתק שומה אחרונה.
 - במסגרת הגשת הבקשה לוועדה לקביעת אחוזי הנכות יש לשלם אגרה.
 - יש לוודא מילוי טופס 0-169, ולצרפו למסמכים.
 - אם יהיה צורך בכך, הפונה יוזמן להופיע בפני הוועדה הרפואית בביטוח הלאומי, וקביעתה תועבר לפקיד השומה. אם הפונה יעדיף שלא להופיע בפני הוועדה, הוועדה תקבע את החלטתה על סמך מסמכים רפואיים בלבד.

את הטפסים הרפואיים החדשים אפשר לקבל מהעובדות הסוציאליות והמזכירות הרפואיות במחלקות האונקולוגיות או במחלקת השיקום והרווחה של האגודה למלחמה בסרטן, טל' 03-5721678.

תקופת הנכות לצורך קבלת פטור ממס הכנסה חולקה ל-3 קטגוריות, בהתאם לתקופת הנכות שקובעת הוועדה הרפואית בביטוח הלאומי:

1. על אחוזי נכות שאושרו לתקופה של 365 יום ומעלה - יקבל החולה פטור לתקופה של שנה ומעלה, על פי מספר הימים שקבעה הוועדה.
2. על אחוזי נכות שאושרו בביטוח הלאומי לתקופה של 185 עד 365 יום - יוענק פטור לאותה שנה, באופן יחסי.
3. על אחוזי נכות שאושרו לתקופה של עד 184 יום - אין פטור.
4. אם הוועדה קבעה אחוזי נכות בשיעור שבין 90% ל-100%, פקיד השומה ימציא אישור על זכאות לפטור ממס הכנסה. שכיר - יש להגיש את האישור למעביד, עצמאי - יש להגיש אותו לפקיד השומה.
5. אם הוועדה תאשר אחוזי נכות, כאמור למעלה, לתקופה שקדמה לשנת המס הנוכחית, יש לפנות לפקיד השומה בבקשה להחזר מס בגין לתקופה שבה אושר פטור ממס.

אי אפשר לתבוע החזרי מס לתקופה העולה על 6 שנים

זיכויים

פטור מניכוי במס במקור בעבור קרנות או קופות גמל על מנת למשוך כספי קרן או קופת גמל לפני זמן הפירעון - יש לפנות למנהל סניף הבנק שבו נפתחה הקרן או קופת הגמל או לסגנו. באמצעותם מגישים בקשה בכתב לפקיד השומה.

אישור יינתן בשל:

- נכות רפואית
- הוצאות רפואיות מיוחדות
- קרוב משפחה חולה

מידע נוסף בנושא זכויות מס הכנסה לחולי סרטן, פטור ממס רכישה, פטור מניכוי מס במקור על קרנות או קופות גמל - רחוב כנפי נשרים 66, בית כנפי האלה, ת"ד 34014, גבעת שאול, ירושלים. טל' 02-6545555
או באתר רשות המסים www.mof.gov.il

מחלקת שומת מקרקעין

משרד האוצר פוטר נכים מתשלום מס רכישה ברכישת דירה בתנאי שהיא תשמש למגורי הנכה, וברכישת מקרקעין - בתנאי שהבניין ייבנה בתוך שנתיים ושהוא ישמש למגורי הנכה.

הפטור ניתן פעמיים במהלך החיים של נכה, ובלבד שהוא נמנה עם אחת האוכלוסיות האלה:

- נכה על פי חוק הנכים (נכה צה"ל) בעל דרגת נכות של 19% לפחות
 - נכה על פי חוק הביטוח הלאומי שנקבעה לו דרגת אי כושר עבודה צמיתה בשיעור של 75% לפחות
 - נכה שדרגת נכותו לצמיתות היא 100%, או 90% מכמה פגיעות שונות
- את הבקשה לפטור יש להגיש למשרד מס שבח אזורי ירושלים: 02-6545222, תל אביב: 03-7633333

משרד הבינוי והשיכון

משרד הבינוי והשיכון מופקד על מתן סיוע בדיוור לזכאים. הסיוע ניתן ב- 3 דרכים:

1. משכנתאות למימון רכישה, בנייה או הרחבה של דירת מגורים בשוק הפרטי. הסיוע ניתן לזכאי משרד הבינוי והשיכון, בדגש על עידוד ההתיישבות באזורי עדיפות לאומית.
 2. סיוע במימון שכר דירה בשוק הפרטי לזכאים שאין להם כושר השתכרות, למשפחות המתקיימות מקצבות קיום או למשפחות עם הכנסה נמוכה, וכן סיוע לעולים חדשים בקליטתם בארץ.
 3. הקצאת דירות בשיכון הציבורי לזכאים השרויים במצוקה כלכלית ותפקודית. הקצאת דירות בשיכון הציבורי לאזרחים ותיקים היא בסמכות משרד הבינוי, ואילו לעולים חדשים ההקצאה היא בסמכות המשרד לקליטת עלייה.
- לקבלת סיוע בשכר דירה 5 שלבים, המפורטים באתר משרד הבינוי והשיכון באינטרנט. את הבקשה לסיוע בשכר דירה בשוק הפרטי אפשר להגיש בכל אחד מסניפי החברות הנותנות שירותים למבקשי סיוע בשכר דירה ברחבי הארץ: מ.ג.ע.ר: 03-500-1599, מילגם: 007-563-1599, עמידר: *6266
- קו מוקד טלפוני ארצי בנושאי סיוע בדיוור: *5442
- המוקד פעיל בימים א'-ה' בין השעות 08:30-12:30
- משרד הבינוי והשיכון, קריית הממשלה, ת"ד 18110 ירושלים, 9118002
- טל' 02-5847211, www.moch.gov.il

משרד הפנים

רשויות מקומיות ומועצות אזוריות

רשויות מקומיות ומועצות אזוריות נותנות הנחות בחשבון המים ובתשלומי ארנונה לתושבים שיש להם אחוזי נכות מסוימים.

לבדיקת הזכאות יש לפנות למחלקת הגבייה ברשות המקומית ולהגיש בקשה בצירוף טופס בקשה להנחה בארנונה (את הטופס אפשר לקבל במשרדי הרשות המקומית) ואישור עדכני על קבלת קצבה מהביטוח הלאומי.

רשות האוכלוסין וההגירה - עובדים זרים וסיעוד

מטופלים הזקוקים לטיפול ולסיוע בביצוע רוב פעולות היום-יומיות במהלך רוב שעות היממה יכולים להגיש בקשה להעסיק עובד זר במתן טיפול סיעודי. הליך קבלת היתר להעסקת עובד זר כרוך ב-3 שלבים:

1. **קבלת היתר מיחידת ההיתרים**, ענף הסיעוד של רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול, טל' 1-700-707-147.
2. **השמת העובד הזר אצל המטופל הסיעודי** באמצעות אחת הלשכות הפרטיות המורשות להבאה והשמה של עובדים זרים.
3. **קבלת היתר כניסה לישראל ואשרת עבודה בעבור העובד הזר** מרשות האוכלוסין וההגירה.
מרכז שירות ומידע ארצי: טל' *3450 או 1-222-3450 מכל טלפון.
www.piba.gov.il

לשכות עובדים זרים בסיעוד

קבלת קהל:

רחוב אגריפס 42 ירושלים, בניין כי"ח, קומה 3
יום ב' בין השעות 08:00-12:00 ובין השעות 14:30-18:00
יום ד' בין השעות 08:00-12:00 ובין השעות 14:30-18:00
מענה טלפוני: *3450 או 02-6294604/447/605/606/446
פקס' 02-6469642

משרד הרווחה והשירותים החברתיים - המחלקות לשירותים חברתיים

המחלקות לשירותים חברתיים חברתיים נותנות שירותים חברתיים לפרטים, משפחות וקהילות. בכל רשות מקומית פועלת מחלקה לשירותים חברתיים עבור המתגוררים בה. תפקידם של העובדים הסוציאליים במחלקה לשירותים חברתיים כולל: מתן שירותים מקצועיים ומיומנים בתחומי האבחון, הטיפול, התמיכה, האיתור, המניעה, ההגנה והשיקום במגוון דרכי התערבות ובשיטות העבודה השונות של העבודה הסוציאלית - פרטנית, קבוצתית וקהילתית.

לפרטים מעודכנים יש לפנות למחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות.

אתר אינטרנט: www.molsa.gov.il

משרד המשפטים

אנשים עם 100% נכות פטורים מתשלום אגרת רישום משכנתה ושכירות, כמשמעותם לפי חוק ביטוח לאומי נוסח משולב 1968, בלשכות רישום מקרקעין (טאבו) או בלשכות המקרקעין האזוריות.

מידע נוסף - באתר משרד המשפטים www.justice.gov.il, טל' 02-6466666
הנהלת לשכות רישום מקרקעין, רחוב בן יהודה 34, ירושלים, טל' 02-5696120

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

תג חניה לנכה

משרד הרישוי מנפיק תווי חניה לנכים להקלה על ניידותם. אפשר לקבל תו חניה בעבור 2 כלי רכב אם שניהם משמשים להסעת הנכה. על אחד מכלי הרכב אפשר לשלם אגרת רישוי מופחתת.

תו חניה לנכה מאפשר לחנות במקומות המיועדים לנכים ובמקומות שבהם אין החניה מותרת, בהתקיים תנאים מסוימים הקבועים בחוק חניה לנכים, שעיקרם אי הפרעה לתנועה.

על פי החוק, השימוש בתו מותר רק כשהנכה נמצא במכונית, כנהג או כנוסע. במקרים רבים, אפשר להחנות כלי רכב הנושא את התו בחניה המסומנת בכחול- לבן בלא תשלום. היות שאין מדובר בתקנה ארצית, יש לוודא את קיום הזכאות מול הרשות המקומית שחונים בתחומה (לדוגמה, במוקדי המידע של הערים חיפה, תל-אביב ובאר שבע נמסר כי הזכאות תקפה בערים אלו).

החוק קובע כי בעל תו חניה לנכה פטור מתשלום על חניה במקום ציבורי שהגישה הנגישה היחידה אליו לנכה היא דרך חניה ציבורית בתשלום. מינואר 2009 מונפק תג חניה חדש ככרטיס קשית. בעת החניה, יש להצמיד את התג לחלון הקדמי של המכונית מצד שמאל או בחלון הצדדי בצד הנהג, באופן שיאפשר לראותו בבירור. עם כניסתו לתוקף של התג החדש בוטלו התגים הישנים והשימוש בהם נאסר.

הליך קבלה וחיידוש תג חניה לנכה

נכה המבקש לקבל תג חניה למכוניתו צריך לשלוח בדואר אל היחידה לטיפול במובילי ניידות של משרד התחבורה את המסמכים האלה:

1. טופס בקשה לתג נכה (הטופס ניתן להורדה באתר משרד הרישוי באינטרנט)
2. צילום תעודת זהות וספח
3. מכתב בחתימתו של הנכה, המציין את מספרי הרכב המבוקשים על התג (עד 2 כלי רכב).
4. צילום רישיונות הרכב

לקבלת החזר אגרה יש לשלוח את כל המסמכים האלה:

- צילום צ'ק האגרה (פנייה בלי צילום צ'ק לא תבוצע)
- צילום תעודת זהות וספח
- צילום רישיון רכב
- טופס החזר אגרה

בנוסף על המסמכים הללו יש לקבל את אישורו של המוסד הרלוונטי לבקשה:

מוגבל ניידות - אישור מאת משרד הבריאות שמדובר בנכה הזקוק לכלי הרכב כאמצעי תנועה בשל נכות ברגליו או שדרגת נכותו מגיעה ל- 60% לפחות ותנועתו בלי כלי רכב בדרכים עלולה לערער את מצב בריאותו. אם אין אישור ממשרד הבריאות, יש להצטייד במסמכים רפואיים עדכניים (נא לא לשלוח דיסקים וצילומי רנטגן). על מטופלים בהמודיאליה כרונית להמציא אישור ממכון דיאליזה.

ניצול שואה - אישור מאגף ניצולי שואה במשרד האוצר שמדובר בנכה ושתנועתו בלי כלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו.

נפגע פעולות איבה - אישור מאגף נפגעי פעולות איבה בביטוח הלאומי שמדובר בנכה ושתנועתו בלי כלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו.

עיוור - אישור ממשרד הרווחה. האישור מועבר באופן אוטומטי ישירות למערכת משרד הרישוי ואין צורך להגיש אותו.

נכה צה"ל - אישור ממשרד הביטחון. האישור מועבר באופן אוטומטי ישירות למערכת משרד הרישוי ואין צורך להגיש אותו. במקרה שמבקש הבקשה אינו בעל המכונית נדרשים מסמכים נוספים. פירוט - באתר משרד הרישוי באינטרנט.

את הבקשות יש לשלוח בדואר ליחידה לטיפול במוגבלי ניידות במרכז פניות הציבור של משרד התחבורה, ת"ד 72 חולון, 5810001 מענה טלפוני על סטטוס הטיפול בבקשה יינתן אך ורק באמצעות "רישוי קול" - מרכז המידע הארצי של משרד התחבורה. מתן תשובה לבקשה תינתן עד 90 ימי עסקים מיום הגעת החומר למשרד התחבורה. בקשה חדשה אפשר להגיש לאחר שנה מיום הגשת הבקשה הקודמת, ובכפוף למסמכים רפואיים עדכניים.

חידוש תג חניה לנכה

על מנת לחדש תג חניה לנכה יש לבצע שוב את הליך קבלת תג החניה. כדי להימנע מעיכובים יש להתחיל את ההליך כ-90 יום לפני תום תוקף התג.

תג חניה לצמיתות

תוקפו של תג חניה לנכה שאושר לצמיתות הוא 8 שנים. לקראת תום תוקף התג יישלח לנכה תג חדש, בלא צורך לפנות למשרד הרישוי.

הנחה על נסיעה באוטובוס

מקבלי קצבת נכות כללית זכאים להנחה של 33% מתעריף הנסיעה בכמה מקווי התחבורה הציבורית בארץ. תעודת הזכאות להנחה נשלחת בדואר כחודש לאחר קבלת האישור לקצבת נכות מהביטוח הלאומי. התעודה ניתנת באופן אוטומטי ומונפקת מחדש פעם בשנתיים.

יש להציג את התעודה לנהג האוטובוס, או בקופות התחבורה, כדי לרכוש כרטיסיית הנחה לזכאים.

אדם שזכאי לתעודה ולא קיבל אותה יפנה בדואר אל האגף לתחבורה ציבורית, רחוב המלאכה 8, ת"ד 57109, תל אביב 6157002, או בפקס 03-5657281.

לביטולים במקרה של אבדן תעודת הזכאות יש להתקשר למוקד "רישוי קול" של משרד התחבורה (טל': *5678 או 01-222-56-78).

הנחה ברכבת ישראל

בעלי תעודת נכה הנוסעים בקווים הבינעירוניים של רכבת ישראל זכאים להנחה בגובה של 10% ממחיר הנסיעה המלא. החל ב-1.12.2014 ההנחה ניתנת רק לנוסעים המחזיקים בכרטיס רב-קו אישי. כרטיס זה ניתן לנפק בעמדות ההנפקה או באמצעות מילוי טופס מקוון באתר רכבת ישראל: www.ravkav.rail.co.il לבירור על הקווים שניתנת בהם הנחה התקשרו למוקד השירות של רכבת ישראל, טל': 077-2324000 או 5770*.

סימון אזור חניה לנכה סמוך לביתו

אנשים המוגבלים בניידות יכולים לפנות לרשות המקומית בבקשה להציב בקרבת ביתם תמרור ג' 43 לסימון אזור חניה בלבדי לנכה.

מי זכאי?

- אדם מוגיל 3 ומעלה שוועדת ניידות בלשכת הבריאות קבעה לו 60% מוגבלות בניידות
- הורים לילד או בוגר שוועדת ניידות בלשכת הבריאות קבעה לו 60% מוגבלות בניידות
- מי שעבר את גיל הפרישה עשוי להיות זכאי בהתבסס על חוות דעת של רופא מומחה לגבי היותו בעל 60% מוגבלות בניידות
- לא קיים חוק כללי המסדיר את עניין החניה לנכים, וכל רשות מקומית מתקינה חוקי עזר המסדירים זאת בשטח שיפוט. מסיבה זו, הליך קבלת החניה עשוי להשתנות בין רשות אחת לאחרת.
- ככלל, יש לפנות בכתב לגוף האחראי ברשות המקומית להצבת התמרורים (לרוב מדובר ב"ועדת תחבורה עירונית", אך השם עשוי להשתנות מרשות לרשות) באגף התנועה של הרשות המקומית, ולצרף את המסמכים האלה:
- מכתב בקשה
- צילום תעודת זהות
- צילום רישיון רכב
- אישור על אחוזי הנכות מגורם מוסמך (כגון המוסד לביטוח לאומי או משרד הביטחון)
- אישור על אחוז המוגבלות בניידות ממשרד הבריאות

- מי שעבר את גיל הפרישה עשוי להתבקש לצרף, לחלופין, חוות דעת של רופא מומחה המעידה על 60% מוגבלות בניידות, בהתבסס על סעיפי הליקוי של משרד הבריאות (רשימת הליקויים נמצאת בטופס הבקשה לבדיקה רפואית לקביעת מוגבלות בניידות)
 - אישור ממשרד התחבורה על קבלת תו חניה לרכב נכה / צילום תו החניה משני צדיו
- הוועדה ברשות המקומית תשקול את נחיצות התמרור ותחליט אם לאשר את הבקשה, לדחותה או לבקש מידע נוסף. הוועדה צריכה לנמק את החלטתה, ומומלץ לבקש את החלטתה בכתב.

**חשוב
לדעת**

רשויות מסוימות גובות תשלום בעבור הצבת תמרור זה.
"רישוי קול" - מרכז המידע הארצי של משרד התחבורה
טל': 5678 * או 1-222-56-78, מענה ממוחשב - 24 שעות
 מענה אנושי בעברית, ערבית ורוסית -
 ימים א'-ה' בין השעות 07:00-20:00;
 בימי שישי וערבי חג בין השעות 07:00 - 13:00
 משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
www.mot.gov.il רחוב יפו 94 מרכז כלל, ירושלים

משרד התקשורת

רחוב יפו 23, ירושלים, טל' 02-6706301, www.moc.gov.il

בזק

אדם עם נכות של 80% לפחות המקבל קצבת נכות של ביטוח לאומי בשיעור של 75% לפחות לצמיתות; הורה לילד ברמת נכות של 100%; או חולה שמקבל טיפול דיאליזה קבוע, זכאים להנחה בהתקנת קו טלפון, חשבון טלפון קווי, העתקת קו טלפון ודמי שירות קבועים, או שיחות טלפון.

למימוש זכות זו יש לשלוח בדואר לבזק את המסמכים האלה:

- טופס בקשה (נמצא באתר בזק באינטרנט: www.bezeq.co.il)
- תצלום של תעודת הזהות
- אישור מהמוסד לביטוח לאומי על נכות רפואית בשיעור של 80% ומעלה
- אישור על קבלת קצבת נכות בשיעור של 75% ומעלה (שני האישורים נדרשים)
- תצלום חשבון הטלפון האחרון

את הטופס והאישורים הנדרשים יש לשלוח בדואר לאגף השיקום, משרד

הרווחה והשירותים החברתיים, ת"ד 1260 ירושלים, 9101201.

לביירוים - התקשר לטלפון 02-5085430 בימים א' - ד' בשעות 08:30 - 12:30

או שלח פקס 02-5085933

אם תאושר הזכאות, יישלח בדואר אישור. עם האישור יש לפנות למשרדי "בזק" במקום מגוריך כדי לממש את ההנחה.

במקרה של נכה המתגורר בבית הוריו - יש לרשום או להוסיף את שמו בבעלות על קו הטלפון.

ההנחה תינתן מיום הפנייה של משרד הרווחה ל"בזק", ותופיע בחשבון הטלפון.

מומלץ לבצע מעקב על חשבונות הטלפון החודשיים ולוודא שההנחה ניתנת וממשיכה להיות בתוקף.

משרד העלייה והקליטה

עולים שדרגת נכותם הקבועה 75% ומעלה והם חולים במחלות קשות זכאים להטבות, כגון דיור בשכירות ציבורית, קדימות בתור לקבלת דירה מתאימה, התאמת הדירה לצורכי בעל הנכות ועוד. לקבלת הסיוע יש לפנות לרכז העולים בלשכת משרד הקליטה, רחוב קפלן 2, הקריה ירושלים.

טל' 02-6752744, מרכז מידע 03-9733333, www.moia.gov.il

המשרד לשירותי דת

נכה שיש לו אישור מרשויות הרווחה על מצבו הסוציאלי זכאי להנחה של 40% בתשלום אגרת נישואין. כדי לממש זכאות זאת פנה למועצה הדתית באזור מגוריך, בצירוף אישור משירותי הרווחה.

רחוב כנפי נשרים 7 גבעת שאול, ירושלים, www.dat.gov.il

טל' 02-5311131

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מעניק פטור מ"דמי הסכמה" על העברת קרקע ושטחי עיבוד לאדם אחר, לנכים מעל גיל 18 בעלי דרגת נכות רפואית בשיעור של 75% לפחות הנובעת מתפקוד לקוי של הגפיים התחתונות.

מקרים חריגים של נכים שאינם עומדים בכל תנאי הזכאות יידונו בוועדת חריגים של מינהל מקרקעי ישראל.

למימוש הזכאות פנה למשרדי מינהל מקרקעי ישראל המחוזיים בסמוך למקום מגוריך.

רחוב שמאי 6, ירושלים טל': 02-6208422

לפרטים נוספים התקשר למענה אנושי: *5575 או 03-9411011, www.mmi.gov.il

האגודה למלחמה בסרטן

האגודה למלחמה בסרטן מפעילה שירותים רבים ומגוונים לחולי סרטן: סיוע חומרי ראשוני לחולה סרטן הנתון במצוקה כלכלית, שירות הוספיס בית, טיפול ביתי תומך, הוסטל, ייעוץ מיני, קבוצות תמיכה ומידע לחולים ולבני משפחותיהם, פעילות למען ילדים חולי סרטן ועוד.

לבירור ולמיצוי הזכויות יש לפנות ישירות לאגודה למלחמה בסרטן:
טלמידע בעברית: 1-800-599-995, טלמידע בערבית: 1-800-36-36-55
טלמידע ברוסית: 1-800-34-33-44, טלתמיכה: 1-800-200-444

אתר האגודה למלחמה בסרטן: www.cancer.org.il

אתר הילדים של האגודה למלחמה בסרטן: www.kid.org.il

חוברת זכויות ושירותים - מידע לחולים ולמחלימים מסרטן
<http://www.cancer.org.il/download/files/2015.pdf>

יד שרה

אגודת מתנדבים לשיקום החולה, המוגבל והקשיש בישראל. "יד-שרה" פועלת באמצעות רשת מתנדבים המעניקים מגוון שירותי בית למתקשים בתפקוד היום-יומי ומאפשרים להם להמשיך לחיות בביתם, במסגרת החברה והקהילה שהורגלו לה, על אף מוגבלותם. השירותים הניתנים באמצעות יד שרה:

- **השאלת ציוד רפואי שיקומי** מגוון גדול של פריטים רפואיים - שיקומיים המושאלים למשך 3 חודשים. הציוד מושאל חינם תמורת עירבון. לאחר החזרת הציוד, העירבון מוחזר לשואל.
- **מוקד מצוקה** - מוקד המסייע לאנשים המתגוררים בביתם ומיועד למי שסובלים מבעיות בריאות, לאנשים בודדים, קשישים או חולים. המוקד פועל 24 שעות ביממה, כולל שבתות וחגים.
- השירות ניתן לכל אחד ללא תשלום חודשי או התחייבות, וכרוך בתשלום דמי התקנה חד-פעמיים ובעירבון.
- **נכונות** - שירותי הסעה לנכים הזקוקים לתחבורה ציבורית על מנת להגיע לטיפולים רפואיים, לאירועים פרטיים ולכל מטרה. השירות מיועד לנכים המרותקים לכיסא גלגלים, ובמקרים מיוחדים גם לנכים המתקשים בהליכה.

- **תעסוקה יוצרת למרותקי בית** - שירות הניתן למרותקי בית בידי מתנדבים, ומטרתו להקנות להם ביטחון עצמי, קשר עם החברה ואפשרות להתפתחות אישית.
- **שיקומון - מרכז שיקום יומי** - מסגרת שיקום המשכית לשימור וקידום של יכולות פיזיות, נפשיות וקוגניטיביות של נכים שאינם במסגרת שיקום אחרת. השירות מיועד לנכים בני 20-60 פגועים מבחינה פיזית וקוגניטיבית המתמצאים בזמן ובמקום ושולטים בצורכיהם.
- **דעת - מרכז מידע רפואי** - מרכז המעניק חינוך לכל פונה מידע מקצועי, אמין ועדכני על כל מחלה, תרופה או נושא רפואי.

יד לתומך

תכנית שנועדה להעצים ולחזק את בן המשפחה שהוא המטפל העיקרי באדם חולה או קשיש ולתת לו כלים להתמודדות עם האתגר שבפניו כדי למנוע שחיקה. השירותים הניתנים במסגרת יד לתומך כוללים מידע, ייעוץ והכוונה על זכויות ושירותים בקהילה, תמיכה וליווי פרטני, קבוצות תמיכה, קבוצות של איורור והפוגה, וכן הרצאות בנושאי זכויות ומידע. טל' *6444 www.yadsarah.org.il

עזר מציון

- העמותה הגדולה והמובילה בישראל בתחום הסיוע הפרה-רפואי לחולים ולבעלי מוגבלויות. העמותה מגישה סיוע ללוקים בבעיות תפקוד או לאנשים שנתונים במצבי משבר, באמצעות מגוון רחב של פרויקטים ובסיוע צוות מקצועי ומתנדבים. השירותים הניתנים באמצעות עמותת עזר מציון:
- **השאלת ציוד רפואי ושיקומי** - סיוע לחולה ולמשפחתו באמצעות השאלת ציוד רפואי ושיקומי, בלא כל תמורה. תקופת ההשאלה ניתנת להארכה לפי הצורך השיקומי והסיעודי של החולה.
- **הסעות באמבולנס לחולים ולמוגבלים בתנועה** - השירות ניתן לכל פונה, ללא כל תמורה. האמבולנסים מסיעים (הלוך-חזור) חולים, זקנים ואנשים המרותקים לבתיהם למרכזים רפואיים, למרכזי שיקום ולבתי חולים גריאטריים.
- **סיוע ותמיכה בקשישים** - תמיכה בעת מחלה (ארוחות חמות, אספקת מוצרי ספיגה במחיר עלות וכדומה), תמיכה נפשית ושירותי סיעוד.

אמבולנס המשאלות

מיזם של מגן דוד אדום ששם לו למטרה למלא בקשות של אנשים המתמודדים עם מחלות קשות או סופניות ושיכולת הניידות שלהם אבדה.

למשאלה אחרונה יש כוח מיוחד, היא יכולה להיות מקור לנחמה ולשלווה גם למי שמתמודד עם מחלה או מרותק למיטתו מוגיע להגשים משאלה. מימוש המשאלה מהווה ניצחון חשוב ומשמעותי לחולה, וסיוע ותמיכה למשפחה.

יישום כל משאלה מתוכנן בקפידה, בתיאום עם הרופא המטפל, בהתאמה מרבית לצורכי החולה, ובליוי צוות רפואי שעבר הכשרה מתאימה.

את הבקשה להגשמת משאלה ניתן להגיש באמצעות טופס ממוחשב
באתר מגן דוד אדום <https://www.mdais.org/contact-he> טל': 1-800-600-101

צ.ב.י - צרכני בריאות ישראל

התארגנות של צרכני בריאות, בני משפחותיהם וקבוצות סיכון שנועדה לשמור על זכויות החולים ולתת ייעוץ בנושא.

ליצירת קשר:

רחוב מוהליבר 44 ראשון לציון 75291 טלפון: 03-9642931 פקס: 03-9506968

<http://www.ivolunteer.org.il>

מרכז ישראלי לעזרה עצמית

מרכז שנועד לעזור לאנשים בעלי בעיה משותפת להתארגן בקבוצה שתסייע להם להתמודד עם הבעיה יחד כדי לשפר את איכות חייהם.

ליצירת קשר:

רח' מונטיפיורי 35 תל אביב 65201 טל': 03-5662280/1/2/3 פקס: 03-5662284

דוא"ל: selfhelp@netvision.net.il

אתר: www.selfhelp.org.il

עמותות ייעודיות לפי סוג המחלה

זוהי רשימה חלקית, קיימות בישראל עוד עמותות רבות נוספות, על פי סוגי מחלה. אין ברשימה זו בבחינת המלצה, ומכבי אינה אחראית לתכנים המוזכרים באתרי העמותות.

עמותת חולי לוקמיה CML

עמותה המקיימת מפגשים חודשיים להעברת מידע על המחלה, טיפולים, טיפולים אלטרנטיביים ונושאים נוספים רבים לרווחת החולים. אתר: www.cml.org.il

אמ"ן - אגודה למיאלומה נפוצה

ארגון חולים ישראלי ייחודי הפועל בשיתוף עם טובי ההמטולוגים בישראל לקידום עניינם של המתמודדים עם מיאלומה - חולים, בני משפחה ומלווים. העמותה שמה לה למטרה להבטיח למתמודדים עם מיאלומה תמיכה, וכן נגישות למידע, לתרופות ולדרכי הטיפול החדשניות והיעילות ביותר, לעורר מודעות למחלה ולעודד מחקר בסיסי. אתר: www.amen.org.il

עמותת "היים עם סרטן הערמונית"

העמותה הוקמה כדי לתמוך בחולים ובבני משפחותיהם. מטרותיה: לספק תמיכה ועזרה לחולים בסרטן הערמונית ולבני משפחותיהם, להגביר את המודעות למחלה בקרב הציבור, ולספק מידע כללי על סרטן הערמונית. אתר: www.lwpc.org.il

עמותת ח.ס.ן - חולי סרטן נפגשים

עמותה שנועדה לפתח ולקדם את התמיכה בחולי סרטן ובקרוביהם במסגרת הקהילה. העמותה מפעילה קבוצות תמיכה ברחבי הארץ. טל' 1-700-50-60-00

עמותת אחת מתשע

עמותה הפועלת למען שיפור השירותים והתמיכה בנשים החולות בסרטן השד. אתר: www.onein9.org.il

גולשים ברשת שימוש מושכל ברשת

עם אבחון המחלה, החולה וקרוביו מוצפים בשאלות על הסימפטומים, הטיפול, סיכויי ההחלמה, תופעות הלוואי ועוד. נדרשות החלטות באשר לטיפול המתאים, ומידע מהימן ועדכני יכול לאפשר לחולה לבחור בין חלופות, לאתר רופאים מומחים, להתעדכן בחידושים האחרונים ולקבל החלטות על הטיפול המתאים ביותר.

האינטרנט מהווה כיום מקור חשוב למידע ולתקשורת בתחומי הבריאות והרפואה. בעידן הרשתות החברתיות החולים עצמם מהווים משאב ידע בעבור חולים אחרים. זהו מאפיין של "חוכמת ההמונים" - הצטברות הידע של אנשים רבים שאינם מומחים. התייעצות זו אינה מחליפה את ההתייעצות המקצועית עם הרופא, אך עשויה לתת מענה נוסף להתייחסותו ולתשובתו של המומחה. קהילות חברתיות של חולים, כדוגמת "כמוני" הישראלית, מאפשרות תמיכה הדדית ושיתוף מידע בעל ערך בין חולים באותה מחלה, בהנחיית איש מקצוע.

בפרק זה תמצאו אתרים שעשויים לתת לכם מענה נוסף ומשלים לחוברת זו:

● אתר מכבי באינטרנט

מידע על זכויות ופריסת שירותים במכבי
www.maccabi4u.co.il

● חוברת זכויות מבוססים לפי חוק בריאות ממלכת

באתר האינטרנט של משרד הבריאות:
www.health.gov.il

לקבלת החוברת חינם באנגלית, ערבית ואמהרית יש להתקשר לטלפון 02-6787672.

האגודה לזכויות החולה בישראל

מידע והדרכה לציבור הרחב ולצוותים רפואיים על זכויות החולה ומערכת היחסים שבין מטפל למטופל. האגודה מפעילה קו טלפון פתוח לפניות הציבור: 02-6022934 (מענה קולי 24 שעות ביממה).
אתר: www.patients-rights.org

כל זכות

מאגר מידע מקיף על זכויות תושבי ישראל והדרכים למימושן. המידע מוגש חינם וללא כוונת רווח.

אתר: www.kolzachut.org.il

Caregivers Israel ארגון

ארגון הפועל למען הכרה ותמיכה במטפלים בבני משפחה המתמודדים עם מחלה, מוגבלות או זיקנה. מרכז הייעוץ הטלפוני של ארגון זה מעניק 3 מפגשים טלפוניים (בסך הכול 3 שעות) כמענה למטפלים עיקריים.

מייל: info@caregivers.org.il

פייסבוק: caregivers הארגון הישראלי לבני משפחה מטפלים

אתר: www.caregivers.org.il

doctors - אתר בריאות

ערוץ בריאות לקהל הרחב המביא מידע מגוון בנושאי בריאות ורפואה

אתר: www.doctors.co.il

רפא נא - נופש למחלימים ממחלת הסרטן

נופש למבוגרים וילדים שחלו בסרטן המאפשר פסק זמן חווייתי כדי ליהנות ולהתחזק מבחינה פיזית ונפשית, יחד עם בני משפחה.

ימי הנופש הם תרומתם של בעלי יחידות נופש מרחבי הארץ.

אתר: www.refana.org

כמוני

קהילה גדולה ותומכת של חברים המתמודדים עם מצבים רפואיים כרוניים דומים, ואפשרות ולהתייעץ עם עשרות מומחים

אתר: www.camoni.co.il

מילון מונחים באונקולוגיה באדיבות האגודה למלחמה בסרטן

מונח	הסבר
ADENOCARCINOMA (אדנו קרצינומה)	סוג שכיח של סרטן. גידול ממאיר המתפתח מתאים המרכיבים בלוטות של אברים שונים (המצפים את האברים הפנימיים)
ADENOMA (אדנומה)	גידול שפיר המתפתח מתאים המצפים בלוטות
ADJUVANT THERAPY (אג'ובנט תרפי)	טיפול מונע/משלים/מסייע שנועד להגדיל את הסיכוי לריפוי. הטיפול ניתן לאחר כריתת כל הגידול, בהנחה שאם נותרו מוקדים זעירים, מיקרוסקופיים, של הגידול, הם יחוסלו על ידי הטיפול וכך תימנע הישנותו בעתיד ויובטח ריפוי. הטיפול יכול לכלול תכשירים הורמונליים, כימותרפיה, קרינה או טיפול ביולוגי (נוגדנים)
ANALGESIC (אנלגטיקה)	משכך כאבים
ANEMIA (אנמיה)	"חוסר דם", רמה נמוכה של הכדוריות האדומות המכילות המוגלובין בדם
ANTICOAGULANT (אנטיקואגולנט)	תרופה המדללת את הדם ומונעת קרישה
BIOLOGICAL THERAPY (ביולוגיקל תרפי)	טיפול ביולוגי. תרופות (נוגדנים או חלבונים קטנים) הפוגעות באופן ספציפי בתאי הגידול ומונעות את התפתחותם
BIOPSY (ביופסי)	ביופסיה. לקיחת דגימות רקמה לצורך בדיקה מיקרוסקופית
BLOOD CELL COUNT (בלאד סל קאונט)	ספירת דם. בדיקת דם המודדת את רמת ההמוגלובין וסופרת את הכדוריות האדומות, הכדוריות והלבנות והטסיות
BOLUS INFUSION (בולוס אינפוזיין)	"פוש", בולוס. מתן תרופה דרך הווריד בתוך זמן קצר. ההפך מ"עירוי ממושך"
BONE MARROW (בון מרו)	מח העצם, הרקמה המייצרת את תאי הדם (כדוריות לבנות, אדומות וטסיות) הנמצאים בתוך החלקים הפנימיים של העצמות הארוכות
BONE MARROW BIOPSY (בון מרו ביופסי)	ביופסיית מח העצם. לקיחת דגימות מח העצם לצורך בדיקה מיקרוסקופית, על ידי הכנסת מחט לירך או לעצם החזה

מונח	הסבר
BONE SCAN (בון סקן)	מיפוי עצמות. שיטת הדמיה לאיתור אזורים שסומנו בשלד על ידי הזרקת כמוט קטנה של חומר רדיואקטיבי לתוך הווריד. מצלמת גמה סורקת את הגוף ומאתרת את החומר
BRACHYTHERAPY (ברכיתרפי)	ברכיתרפיה. סוג של טיפול קרינתי שבו מוכנס חומר רדיואקטיבי לתוך הגוף באמצעות מחטים/קטטרים, סמוך מאוד לגידול
BRCA1/ BRCA2	גנים המונעים התפתחות של סרטן. כאשר אחד מהגנים פגום (מוטציה), יש סיכוי מוגבר להתפתחות של סרטן השד, השחלה או הערמונית
CA-125	חלבון שמופרש על ידי גידולים ממאירים, בעיקר של השד והשחלה. ניתן לבדוק את רמתו בדם. החלבון מופרש גם מתאים נורמליים בגוף, ורמתו יכולה לעלות במצבים שפירים (דלקתיים) של קרומים כגון קרום הצפק, קרום הריאה או קרום הלב
CARCINOMA (קרצינומה)	חומר מסרטן, כגון עשן סיגריות, אסבסט, בנזין ומרכיבי צבעים מסוימים
CARCINOMA IN SITU (קרצינומה אין סיטו)	מוקד "טרום סרטני". תאים סרטניים לפני שחדרו לסביבה
CARDIOTOXICITY (קרדיוטוקסיסיטי)	נזק לבבי היכול להיגרם על ידי תרופות, קרינה, חומרים כימיים וכדומה
CEA (antigen caecinoembryonic)	חלבון המופרש על ידי חלק מהגידולים הממאירים, בעיקר של השד, הריאה ומערכת העיכול. ניתן לבדוק את רמתו בדם. גם תאים בריאים מפרישים חומר זה, אך במידה מוגבלת. רמתו גבוהה מהנורמה אצל מעשנים. משמש כסמן (מרקר)
CHEMORADIOTHERAPY (כימורדיותרפי)	שילוב של טיפולי קרינה וכימותרפיה בו-זמנית
CHEMOTHERAPY (כימותרפי)	כימותרפיה. טיפול נגד תאי הסרטן על ידי מתן תרופות כימיות. התרופות ניתנות דרך הפה או דרך הווריד
CLINICAL TRIAL (קליניקל טרייל)	ניסוי קליני. מחקר הבדוק את היעילות של תרופה חדשה או מאמת תוצאות בדיקה חדשה בתחום סריקה, מניעה, אבחנה או טיפול
COLONOSCOPY (קולונוסקופי)	קולונוסקופיה. בדיקת המעי הגס על ידי הכנסת קולונוסקופ דרך פי הטבעת. הקולונוסקופ הוא צינור גמיש ארוך עם מצלמה בקצהו. ניתן להסתכל במעי הגס לכל אורכו וגם לקחת ביופסיה בזמן הבדיקה

מונח	הסבר
COMBINATION CHEMOTHERAPY (קומביניישן כימותרפי)	שילוב של תרופות כימותרפיות שונות
COMPLEMENTARY MEDICINE (קומפלימנטרי מדיסין)	רפואה משלימה. סוג של טיפול הנלווה לרפואה המקובלת ו"משלים" אותה. נשען על אחת מהגישות כגון אלה: תזונה נכונה, דיקור, צמחי מרפא, הומאופתיה, דמיון מודרך. טיפול מסוג זה עשוי לשפר את איכות חיי החולה. חשוב לדווח לרופא על שימוש ברפואה משלימה
CR) COMPLETE RESPONSE (קומפליט רספונס)	הפוגה (רמיסיה) מלאה. תגובה מלאה לטיפול. היעלמות מלאה של הגידול וגרורותיו כתוצאה מטיפול מסוים. הפוגה מלאה היא הישג חשוב, אף כי אינה מבשרת בהכרח על ריפוי מלא
COX-2 INHIBITOR (קוקס 2 אנהיבטור)	משפחה חדשה של תרופות המשככות כאבים ומדכאות דלקת. יש להן פחות נטייה לגרום לכיב קיבה מאשר לתרופות הישנות. עם זאת, בזמן האחרון יש דיווחים שתרופות אלו מעלות את הסיכון להתקפי לב בקרב קבוצות מסוימות של חולים
CREATENINE (קריאטינין)	מדד לתפקוד הכליות הנמדד באמצעות בדיקת דם. במקרה שיש עלייה ברמות הקריאטינין בדם, יש צורך להפחית את המינון של תרופות מסוימות
CSF (CEREBRAL SPINAL FLUID) (סרבאל ספינל פלואיד)	נוזל מוחי-שדרתי - נוזל צלול העוטף את המוח וחוט השדרה
CYSTOSCOPY (ציסטוסקופי)	ציסטוסקופיה. בדיקת שלפוחית השתן על ידי הכנסת מכשיר דרך השופכה
DCIS - DUCTAL CARCINOMA IN SITU (דוקטל קרצינומה אין סיטו)	ממצא פתולוגי "טרומ סרטני" בשד. המדובר בתאי סרטן שהתפתחו במוקד זעיר אך טרם חדרו לסביבה ועדיין לא יצרו גידול חודרני
DIAGNOSIS (דיאגנוזיס)	אבחנה
DIARRHEA (דיארהא)	שלשול. יציאות מימיות ורבות
DIGITAL MAMMOGRAPHY (דיגיטל ממוגרפי)	ממוגרפיה דיגיטלית. ממוגרפיה המשתמשת בטכנולוגיה דיגיטלית במקום בסרט
DOSE - DENSE CHEMOTHERAPY (דוז דנס כמותרפי)	מתן כימותרפיה במרווחי זמן קטנים מה"מקובל" בין טיפולים. לדוגמה בסרטן השד: מתן טיפול אחת לשבועיים במקום אחת ל-3 שבועות
DRE-DIGITAL RECTAL EXAMINATION (דיגיטל רקטל אקזמיניישן)	בדיקה רקטלית. החדרת אצבע לפי הטבעת לבדיקת דופן המעי הגס או להערכת גודל הערמונית אצל גברים

מונח	הסבר
EDEMA (אדמה)	בצקת. עודף נוזל ברקמה. בדרך כלל נגרם בשל מחלת לב, רמת חלבון נמוכה בדם או נזק למערכת הלימפה
ENDOSCOPY (אנדוסקופי)	אנדוסקופיה. שיטת בדיקת אברים פנימיים על ידי הכנסת צינור דק וגמיש לתוך הגוף. כולל גסטרוסקופיה (ושט וקיבה), קולונוסקופיה (המעי הגס) וברונכוסקופיה (ריאות)
+ESTROGEN RECEPTOR POSITIVE ER (אסטרוגן רצפטור פוזיטיב)	רצפטור (קולטן) חיובי לאסטרוגן על גבי תאים סרטניים. האסטרוגן מגרה את התאים לשגשג. במקרה כזה ניתן טיפול הורמונלי
-ESTROGEN RECEPTOR NEGATIVE ER (אסטרוגן רצפטור נגטיב)	רצפטור (קולטן) שלילי לאסטרוגן. תאים סרטניים שאין להם קולטנים לאסטרוגן. לא נדרש טיפול הורמונלי
ERCP - EBDOSCOPIC RETROGRADE CHOLONGIOPANCREATOGRAPHY	פעולה לבדיקת דרכי המרה והלבלב. צינור דק וגמיש מוכנס לפה ומגיע עד פתח דרכי המרה, הנמצא בתוך התריסריון. חומר ניגוד מזרק לתוך הפתח, והאזור מצולם במכשיר רנטגן
ESR - ERYTHROCYTE SEDIMENTATION RATE	שקיעת דם. בדיקה שאינה ספציפית למצב חולי מסוים. התוצאה יכולה להיות גבוהה גם אצל אנשים בריאים לחלוטין
ESTROGEN (אסטרוגן)	אסטרוגן. הורמון המגרה התפתחות והמשכיות של מאפיינים נקביים ומעודד את התאים בעלי הקולטנים לאסטרוגן לשגשג
ESTROGEN RECEPTOR TEST (אסטרוגן רצפטור טסט)	בדיקת מעבדה המודדת את כמות הקולטנים לאסטרוגן על פני שטח תאי הסרטן. ההליך דורש חומר מביופסיה או ניתוח. הבדיקה נעשית משום שבתאים סרטניים בעלי מספר רב של קולטנים, האסטרוגן מגרה את התאים לשגשג, ולפיכך חשוב לחסום אותם באמצעות תרופות
ESTROGEN REPLACEMENT THERAPY (אסטרוגן רפלייסמנט תרפי)	טיפול הורמונלי חלופי. מתן הורמוני אסטרוגן לנשים אחרי כריתת השחלות או בגיל המעבר כדי למנוע תופעות כמו אוסטאופורוזיס (דילול העצם) וגלי חום
EXTERNAL RADIATION (אקסטרנל ראדיאישן)	קרינה חיצונית. שימוש בקרינה המיוצרת על ידי מאיץ כדי להשמיד תאי סרטן
FATIGUE (פאטיג)	עייפות, תשישות. תופעה שכיחה אצל חולי סרטן הנגרמת בשל המחלה או הטיפולים
FINE NEEDLE ASPIRATION - FNA (פיין נידל אספירישן)	ביופסיית מחט. לקיחת דגימה קטנה של תאים באמצעות מחט לצורך בדיקה מיקרוסקופית-ציטולוגית
FIRST LINE THERAPY (פירסט ליין תרפי)	הטיפול הראשון שניתן למחלה

מונח	הסבר
FOBT - FECAL OCCULT BLOOD TEST	בדיקת צואה לדם סמוי. בדיקה לכמויות קטנות של דם בצואה יכולה להצביע על אפשרות להימצאות גידול במעי הגס והרקטום. הבדיקה כלולה בסל הבריאות לגברים ולנשים מעל גיל 50, ומומלצת כבדיקת סקר אחת לשנה
FOLLOW UP (פולואו -אפ)	מעקב
G-CSF (ג'י.סי.אס.אפ)	גורם גדילה המגביר יצירת תאי דם לבנים, השייכים למערכת החיסון בגוף וחשובים במניעת זיהומים. ניתן למניעת נויטרופניה אצל חולים המקבלים כימותרפיה
GASTROSCOPY (גסטרוסקופי)	גסטרוסקופיה - בדיקת ושט וקיבה על ידי הכנסת צינור דק וגמיש דרך הפה
GENE (גן)	גן. היחידה הבסיסית של התורשה. קטע דנ"א (DNA) המכיל מידע לייצור חלבון אחד
GENETIC (ג'נטיק)	תורשתי. מתייחס למידע שעובר מהורים לילדיהם דרך גנים
GENETIC COUNSELING (ג'נטיק קאונסילינג)	ייעוץ גנטי. שיחה בין המטופל ליועץ גנטי על סרטן (או מחלה משפחתית אחרת). השיחה כוללת היסטוריה רפואית מפורטת של מחלות רקע אצל המטופל ומשפחתו. לפעמים היועץ מציע בדיקה גנטית כדי לברר אם המטופל נושא מוטציה מסוימת. חשוב לקבל ייעוץ גנטי לפני ביצוע אבחון גנטי (בדיקה גנטית)
GENETIC TESTING (ג'נטיק טסטינג)	בדיקה גנטית. בדיקת דנ"א לבירור אם המטופל נושא מוטציה הגורמת למחלה מסוימת. יש צורך בייעוץ גנטי לפני הבדיקה, כדי להבין את משמעויות הבדיקה ותוצאותיה
HAND- FOOT SYNDROME (הנד פוט סינדרום)	תסמונת כף יד ורגל. תופעת לוואי של תרופות כימותרפיות מסוימות המתבטאת באודם ועור יבש בכפות הידיים והרגליים
HEMOGLOBIN (המוגלובין)	המוגלובין. חלבון הנמצא בתוך הכדוריות האדומות בדם, ותפקידו קשירת חמצן והעברתו לרקמות
HER2/NEU (הר2)	שם הגן האחראי לייצור קולטנים (רצפטורים) בשם זה. לקולטנים חשיבות בהכוונת התא וגדילתו
HIGH DOSE CHEMOTHERAPY (הי דוז כימותרפי)	מתן כימותרפיה במינון גבוה. כרוך בתופעות לוואי קשות, ובדרך כלל יש צורך בהשתלת מח העצם
HORMONAL THERAPY (הורמונל תרפיתרפי)	טיפול הורמונלי המוסיף, חוסם או מדכא הורמונים בגוף

מונח	הסבר
HORMONE REPLACEMENT THERAPY HRT (הורמון ריפלייסמנט תרפיי)	טיפול הורמונלי חלופי. מתן הורמונים לנשים אחרי כריתת שחלות או בגיל המעבר כדי למונע אוסטאופורוזיס (דילול העצם), יובש בנרתיק וגלי חום
INFUSION (אינפוז'ון)	אינפוזיה, עירוי. מתן תרופות או נוזלים דרך הווריד
INTRACAVITY RADIATION (אינטראקטיבי טי ראדיאשן)	קרינה לתוך חלל/איבר, ברכיתרפיה. סוג טיפול קרינתי שבו מוכנס חומר רדיואקטיבי באמצעות מחטים או קטטרים לתוך חלל/איבר בגוף, כגון הערמונית
IRRADIATION (RADIOTHERAPY, RADIATION THERAPY) (איראדיאישן)	קרינה. השמדת תאי סרטן באמצעות קרני X וגמה (פוטונים), או אלקטרונים. הקרינה מיוצרת על ידי מאיץ קווי או נפלטת ממקור איזוטופי (חומר רדיואקטיבי) כגון קובלט. ניתן להקרין את הגוף מרחוק (מבחוץ) או מקרוב (מבפנים)
(אינטרבנוס) IV INTRAVENOUS	מתן תרופות דרך הווריד

עורכות תוכן:

טלי שגב - מחלקת רווחה ויחסי חבר, אגף הרפואה
גלי שמחוני - אגף שירות ושיווק

עורכת לשונית: הדס מטס

עיצוב והדפסה: דפוס האוגדים

תאריך הדפסה: מרץ 2017